

Beata Świątkowska
Wojciech Hanke
Neonila Szeszenia-Dąbrowska

CHOROBY ZAWODOWE W POLSCE W 2018 ROKU

Publikacja finansowana ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020

CHOROBY ZAWODOWE W POLSCE W 2018 ROKU

OCCUPATIONAL DISEASES
IN POLAND IN 2018

ISBN 978-83-63253-15-8

INSTYTUT MEDYCYNY PRACY IM. PROF. J. NOFERA
CENTRALNY REJESTR CHORÓB ZAWODOWYCH

Beata Świątkowska
Wojciech Hanke
Neonila Szeszenia-Dąbrowska

Choroby zawodowe w Polsce w 2018 roku

Occupational diseases in Poland in 2018

Instytut Medycyny Pracy
Centralny Rejestr Chorób Zawodowych

Łódź 2019

Zadanie finansowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020

Autorzy

Beata Świątkowska
Wojciech Hanke
Neonila Szeszenia-Dąbrowska

Opracowanie techniczne danych

Danuta Drożdż

Copyright © Łódź 2019 by Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera

Instytut Medycyny Pracy im prof. J. Nofera
Oficyna Wydawnicza
św. Teresy 8, 91-348 Łódź

Wydanie I

ISBN 978-83-63253-15-8

Spis treści

Wprowadzenie	9
1. Procedura orzekania i stwierdzenia choroby zawodowej	11
2. Wykaz chorób zawodowych	12
3. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych	16
4. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim	18
5. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według płci, stażu pracy w narażeniu i wieku w chwili rozpoznania	19
6. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według zawodów	22
7. Współczynniki zapadalności na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r.	24
8. Zapadalność na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według rodzajów działalności społeczno-gospodarczej	27
9. Zróżnicowanie terytorialne zapadalności na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r.	31
10. Podsumowanie	36

Tabele

1. Liczba pracujących i liczba zatrudnionych przyjęta za podstawę do obliczeń współczynników zapadalności na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według sekcji PKD	10
2. Kolejność chorób zawodowych według liczby przypadków w Polsce w 2018 r.	17
3. Liczba chorób zawodowych w 2018 r. w stosunku do 2017 r. według jednostek chorobowych	18
4. Choroby zawodowe częściej stwierdzane u mężczyzn w Polsce w 2018 r.	20
5. Choroby zawodowe częściej stwierdzane u kobiet w Polsce w 2018 r.	20
6. Choroby zawodowe stwierdzone w 2018r. według okresu narażenia i płci	20
7. Choroby zawodowe stwierdzone w 2018 r. według wieku i płci	21
8. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według zawodów	22
9. Choroby zawodowe o najwyższych współczynnikach zapadalności w Polsce w 2018 r. według płci	25
10. Zapadalność na najczęstsze choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. w porównaniu z 2017 r.	26
11. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	28
12. Dominujące choroby zawodowe stwierdzone w Polsce w 2018 r. w wybranych sekcjach gospodarki narodowej według Polskiej Klasyfikacji Działalności	29
13. Zapadalność na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według województw i najczęściej stwierdzana jednostka chorobowa	32

Ryciny

1. Struktura chorób zawodowych w Polsce w 2018 r.	16
2. Struktura chorób zawodowych wśród mężczyzn i kobiet w Polsce w 2018 r.	19
3. Choroby zawodowe w Polsce w latach 1998–2018	24
4. Zapadalność na wybrane choroby zawodowe w Polsce w latach 1994–2018	25
5. Struktura zawodowych chorób zakaźnych lub pasożytniczych wśród pracowników rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa w Polsce w 2018 r.	27
6. Struktura zawodowych chorób zakaźnych lub pasożytniczych wśród pracowników opieki zdrowotnej i pomocy społecznej w Polsce w 2018 r.	30
7. Terytorialne zróżnicowanie zapadalności na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r.	31
8. Terytorialne zróżnicowanie zapadalności na pylice płuc w Polsce w 2018 r.	33
9. Terytorialne zróżnicowanie występowania ubytku słuchu uznanego za chorobę zawodową w Polsce w 2018 r.	33
10. Terytorialne zróżnicowanie zapadalności na choroby zakaźne lub pasożytnicze w Polsce w 2018 r.	34
11. Terytorialne zróżnicowanie zapadalności na choroby zakaźne lub pasożytnicze w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej w Polsce w 2018 r.	34
12. Terytorialne zróżnicowanie zapadalności na choroby narządu głosu wśród pracujących w edukacji w Polsce w 2018 r.	35

Załącznik 1. Liczba przypadków chorób zawodowych według wybranych cech i współczynniki zapadalności na 100 000 pracujących i na 100 000 zatrudnionych w gospodarce narodowej 37

1.1.	Choroby zawodowe w Polsce w latach 1994–2018	38
1.2.	Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych	39
1.3.	Choroby zawodowe wśród mężczyzn w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych	40
1.4.	Choroby zawodowe wśród kobiet w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych	41
1.5.	Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne w Polsce w 2018 r.	42
1.6.	Pylice płuc w Polsce w 2018 r.	42
1.7.	Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu w Polsce w 2018 r.	42
1.8.	Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych w Polsce w 2018 r.	43
1.9.	Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym w Polsce w 2018 r.	43
1.10.	Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników środowiska pracy w Polsce w 2018 r.	44
1.11.	Choroby skóry w Polsce w 2018 r.	44
1.12.	Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy w Polsce w 2018 r.	45
1.13.	Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy w Polsce w 2018 r.	45
1.14.	Zespół wibracyjny w Polsce w 2018 r.	45
1.15.	Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi w Polsce w 2018 r.	46
1.16.	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa w Polsce w 2018 r.	46
1.17.	Choroby zawodowe w Polsce w latach 2016–2018 według jednostek chorobowych	47
1.18.	Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych i wieku	48
1.19.	Choroby zawodowe wśród mężczyzn w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych i wieku	49
1.20.	Choroby zawodowe wśród kobiet w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych i wieku	50
1.21.	Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych i okresu narażenia na czynnik szkodliwy	51

Załącznik 2. Liczba przypadków chorób zawodowych i współczynniki zapadalności na 100 000 pracujących i na 100 000 zatrudnionych w gospodarce narodowej według województw 52

2.1.	Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według województw i jednostek chorobowych	53
2.2.	Najczęściej stwierdzane choroby zakaźne lub pasożytnicze według województw, Polska 2018 r.	54
2.3.	Choroby zawodowe w Polsce w latach 2016–2018 według województw	55
2.5.	Lista kolejności województw według wielkości współczynnika zapadalności na 100 000 pracujących na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r.	56
2.6.	Lista kolejności województw według wielkości współczynnika zapadalności na 100 000 zatrudnionych na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r.	56

Załącznik 3. Liczba przypadków chorób zawodowych i współczynniki zapadalności 57

3.1.	Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności	58
3.2.	Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	59
3.3.	Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	63
3.4.	Pylice płuc w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	63
3.5.	Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	64
3.6.	Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	64
3.7.	Astma oskrzelowa w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	65
3.8.	Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	65
3.9.	Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	66

3.10.	Alergiczny nieżyt nosa w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	66
3.11.	Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	66
3.12.	Nowotwory złośliwe w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	67
3.13.	Choroby skóry w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	68
3.14.	Przewlekłe choroby układu ruchu w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	69
3.15.	Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	70
3.16.	Obustronny trwały ubytek słuchu w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	72
3.17.	Zespół wibracyjny w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	73
3.18.	Choroby układu wzrokowego w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	73
3.19.	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci	74

Załącznik 4. Liczba przypadków chorób zawodowych w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej 75

4.1.	Choroby zawodowe wśród pracowników opieki zdrowotnej i pomocy społecznej w Polsce w 2018 r. według Polskiej Klasyfikacji Działalności i jednostek chorobowych	76
4.2.	Choroby zawodowe stwierdzone w Polsce w 2018 r. wśród pracowników opieki zdrowotnej według wybranych zawodów i miejsca pracy	77
4.3.	Choroby zawodowe stwierdzone w Polsce w 2018 r. wśród pracowników opieki zdrowotnej według wybranych zawodów i jednostek chorobowych	77

Table of Contents

Tables

1. Number of employed persons and paid employees used for calculation of occupational diseases incidence in Poland in 2018 by NACE sections	10
2. Rank-list of occupational diseases by number of cases in Poland in 2018	17
3. Occupational diseases in 2018 in relation to 2017 by nosologic units	18
4. Occupational diseases more frequent among males in Poland in 2018	20
5. Occupational diseases more frequent among females in Poland in 2018	20
6. Occupational diseases in 2018 by duration of exposure and gender	20
7. Occupational diseases in 2018 by age and gender	21
8. Occupational diseases in Poland in 2018 by profession	22
9. Occupational diseases with the highest incidence rate in Poland, 2018, by gender	25
10. Incidence rates of most frequent occupational diseases in Poland in 2018 compared with 2017	26
11. Occupational diseases in Poland in 2018 by NACE sections and gender	28
12. Major categories of occupational diseases in selected NACE sections in Poland, 2018	29
13. Incidence rates of occupational diseases by voivodships and most frequent nosologic units, Poland, 2018	32

Figures

1. Structure of occupational diseases in Poland, 2018	16
2. Structure of occupational diseases among males and females in Poland, 2018	19
3. Occupational diseases in Poland, 1998–2018	24
4. Selected categories of Occupational diseases in Poland, 1994–2018	25
5. Structure of infectious and parasitic occupational diseases among agriculture, forestry, hunting and fishing workers in Poland, 2018	27
6. Structure diseases among of infectious and parasitic occupational health care and social workers in Poland, 2018	30
7. Spatial distribution of the incidence rate of occupational diseases, Poland, 2018	31
8. Spatial distribution of the incidence rate of pneumoconioses, Poland, 2018	33
9. Spatial distribution of the incidence rate of hearing loss, Poland, 2018	33
10. Spatial distribution of the incidence rate of infectious and parasitic diseases, Poland, 2018	34
11. Spatial distribution of the incidence rate of infectious and parasitic diseases among health and social workers, Poland, 2018	34
12. Spatial distribution of the incidence rate of chronic voice disorders among education workers, Poland, 2018	35

Annex 1. Number of cases of occupational diseases and incidence rates per 100 000 employed persons and per 100 000 paid employees in national economy .....

37

1.1. Occupational diseases in Poland, 1994–2018	38
1.2. Occupational diseases in Poland in 2018, by nosologic units	39
1.3. Occupational diseases among males in Poland in 2018 by nosologic units	40
1.4. Occupational diseases among females in Poland in 2018 by nosologic units	41
1.5. Acute and chronic intoxications with chemical substances and their sequels in Poland, 2018	42
1.6. Pneumoconioses in Poland, 2018	42
1.7. Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust in Poland, 2018	42
1.8. Extrinsic allergic alveolitis in Poland, 2018	43
1.9. Chronic voice disorders due to excessive vocal effort in Poland, 2018	43
1.10. Malignant neoplasms induced by carcinogens present in work environment in Poland, 2018	44
1.11. Diseases of skin in Poland, 2018	44
1.12. Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed in Poland, 2018	45
1.13. Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way the job is performed in Poland, 2018	45

1.14.	Vibration syndrome in Poland, 2018	45
1.15.	Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents in Poland, 2018	46
1.16.	Infectious and parasitic diseases and their sequels in Poland, 2018	46
1.17.	Occupational diseases in Poland in 2016–2018 by nosologic units	47
1.18.	Occupational diseases in Poland in 2018, by age and nosologic units	48
1.19.	Occupational diseases in Polish males population in 2018, by age and nosologic units	49
1.20.	Occupational diseases in Polish females population in 2018, by age and nosologic unit	50
1.21.	Occupational diseases in Poland in 2018 by nosologic units and duration of exposure to harmful agent	51

Annex 2. Number of cases of occupational diseases and incidence rates per 100 000 employed persons and per 100 000 paid employees in national economy, by voivodships **52**

2.1.	Occupational diseases in Poland in 2018 by voivodships and nosologic units	53
2.2.	The most frequent infectious and parasitic diseases by voivodships, Poland 2018	54
2.3.	Occupational diseases in Poland in 2016–2018 by voivodships	55
2.4.	Rank-list of voivodships by number of cases of occupational diseases, Poland, 2018	55
2.5.	Rank-list of voivodships by rate per 100 000 employed persons, Poland, 2018	56
2.6.	Rank-list of voivodships by rate per 100 000 paid employees, Poland, 2018	56

Annex 3. Number of cases of occupational diseases and incidence rates per 100 000 employed persons and per 100 000 paid employees, by NACE **57**

3.1.	Occupational diseases in Poland in 2018, by NACE sections	58
3.2.	Occupational diseases in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	59
3.3.	Acute and chronic intoxications with chemical substances and their sequels in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	63
3.4.	Pneumoconioses in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	63
3.5.	Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	64
3.6.	Chronic obstructive bronchitis in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	64
3.7.	Bronchial asthma in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	65
3.8.	Extrinsic allergic alveolitis in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	65
3.9.	Lung diseases induced by hard metals dust in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	66
3.10.	Allergic rhinitis in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	66
3.11.	Chronic voice disorders due to excessive vocal effort in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	66
3.12.	Malignant neoplasms in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	67
3.13.	Skin diseases in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	68
3.14.	Chronic diseases of locomotor system in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	69
3.15.	Chronic diseases of peripheral nervous system in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions ..	70
3.16.	Bilateral permanent noise-induced hearing loss in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions ..	72
3.17.	Vibration syndrome in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	73
3.18.	Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	73
3.19.	Infectious and parasitic diseases and their sequels in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions	74

Annex 4. Number of cases of occupational diseases among health and social workers **75**

4.1.	Occupational diseases among health and social workers in Poland in 2018 by nosologic units and NACE groups and classes	76
4.2.	Occupational diseases among health care employees by profession and workplace, Poland, 2018	77
4.3.	Occupational diseases among health care employees by selected professions and nosologic units, Poland, 2018	77

Wprowadzenie

Monografia „Choroby zawodowe w Polsce” jest cykliczną publikacją skierowaną do wszystkich osób zainteresowanych problematyką chorób zawodowych. Roczne opracowania stanowią jedyne pełne źródło informacji o stwierdzonych w naszym kraju chorobach zawodowych. Publikacje te przygotowywane są przez Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera (IMP) w Łodzi od 1971 r. Co roku tworzony jest nowy zbiór składający się ze stwierdzonych w danym roku chorób zawodowych. Powstaje w ten sposób bank danych, zawierający obecnie ponad 324 tysiące przypadków. Od 1999 r. bank danych zarejestrowany jest w Biurze Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych pod nazwą Centralny Rejestr Chorób Zawodowych.

Kodeks Pracy w artykule 237 § 4 nakłada na Ministerstwo Zdrowia obowiązek określenia w drodze rozporządzenia sposobu dokumentowania chorób zawodowych i ich skutków, a także obliuguje do utworzenia i prowadzenia rejestru tych chorób. Wykonaniem powyższej delegacji są Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1367) oraz Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1379).

Powyższe akty prawne ujmują w jednolity system całość zagadnień związanych z chorobami zawodowymi występującymi w Polsce, w tym także sprawę Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych przez zobowiązanie Instytutu Medycyny Pracy im. prof. dr. J. Nofera w Łodzi do jego utworzenia i prowadzenia. Od roku 2017 zadanie to finansowane jest ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020.

Analiza występowania chorób zawodowych w 2018 r. przeprowadzona została na podstawie danych zawartych w indywidualnych „Kartach stwierdzenia choroby zawodowej”, przesyłanych z całego kraju przez stacje sanitarno-epidemiologiczne do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych IMP w Łodzi. Dane w monografii przedstawione są w postaci liczb bezwzględnych i współczynników zapadalności według wykazu chorób zawodowych obowiązującego na mocy wyżej cytowanego rozporządzenia z 2009 r. Współczynniki zapadalności obliczone zostały w stosunku do liczby osób pracujących lub liczby osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według danych Głównego Urzędu

Statystycznego¹ (tabela 1). Do obliczenia współczynników przedstawionych w monografii przyjęte zostały najnowsze dostępne dane, tj. za rok 2017. Liczba pracujących wynosiła wtedy 15710,8 a zatrudnionych 11580,8 tys. Liczba pracujących jest bardziej miarodajna dla tych rodzajów działalności, w których istnieje duża różnica między liczbą zatrudnionych i liczbą pracujących (np. rolnictwo).

Informacje o chorobach zawodowych ujęte w monografii uwzględniają płeć i wiek osób, u których stwierdzono chorobę zawodową, okres narażenia na czynnik szkodliwy, rodzaj działalności² oraz zawód chorego (na podstawie 2–cyfrowych kategorii Klasyfikacji Zawodów i Specjalności³). Opracowanie zawiera także informacje o współczynnikach zapadalności na choroby zawodowe na 100 000 pracujących⁴ oraz na 100 000 zatrudnionych według jednostek chorobowych, sekcji PKD oraz województw.

W tabelach przedstawiających liczbę chorób zawodowych według rodzajów działalności społeczno-gospodarczej wymieniono tylko te sekcje PKD, w których poszczególne choroby wystąpiły. Zabieg ten nie zmniejsza zawartości informacyjnej tabel.

1 Pracujący w gospodarce narodowej w 2017 r. GUS, Warszawa 2018 r.

2 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. z 2007 r. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.).

3 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

4 Jedynie ryc. 11 i 12 zawiera wyliczenia na 10 000 pracujących.

Tabela 1. Liczba pracujących i liczba zatrudnionych przyjęta za podstawę do obliczeń współczynników zapadalności na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według sekcji PKD*

Table 1. Number of employed persons and paid employees used for calculation of occupational diseases incidence in Poland in 2018 by NACE sections*

Sekcja Section	Nazwa grupowania Description	Pracujący Employed	Zatrudnieni Paid employees
		w tysiącach in thousand	
	Ogółem / Total	15710,8	11580,8
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo / <i>Agriculture, hunting, forestry and fishing</i>	2386,0	151,4
B	Górnictwo i wydobywanie / <i>Mining and quarrying</i>	138,2	136,7
C	Przetwórstwo przemysłowe / <i>Manufacturing</i>	2773,2	2588,2
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę / <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	122,5	120,9
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja / <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	154,7	149,2
F	Budownictwo / <i>Construction</i>	913,9	673,9
G	Handel; naprawa pojazdów samochodowych / <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	2347,9	1882,2
H	Transport i gospodarka magazynowa / <i>Transportation and storage</i>	874,6	734,3
I	Zakwaterowanie i gastronomia / <i>Accommodation and catering</i>	291,4	236,4
J	Informacja i komunikacja / <i>Information and communication</i>	366,5	280,9
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa / <i>Financial and insurance activities</i>	353,3	296,5
L	Obsługa rynku nieruchomości / <i>Real estate activities</i>	224,3	190,0
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna / <i>Professional, scientific and technical activities</i>	680,0	446,8
N	Administrowanie i działalność wspierająca / <i>Administrative and support service activities</i>	589,2	527,5
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne / <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	978,4	978,3
P	Edukacja / <i>Education</i>	1173,1	1131,5
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna / <i>Human health and social work activities</i>	879,9	730,3
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją / <i>Arts, entertainment and recreation</i>	154,2	136,5
S	Pozostała działalność usługowa / <i>Other service activities</i>	309,5	189,4

* Źródło: Pracujący w gospodarce narodowej w 2017 r. GUS, Warszawa 2018 r. / Source: *Employment in national economy in 2017. GUS, Warszawa 2018*

1. Procedura orzekania i stwierdzenia choroby zawodowej

Definicję choroby zawodowej podano w art. 2351 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 917). Za chorobę zawodową uważa się chorobę wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że choroba została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanych „narażeniem zawodowym”. Rozpoznanie choroby zawodowej u pracownika lub byłego pracownika może nastąpić w okresie jego zatrudnienia w narażeniu zawodowym albo

po zakończeniu pracy w takim narażeniu, pod warunkiem wystąpienia udokumentowanych objawów chorobowych w okresie ustalonym w wykazie chorób zawodowych.

Sposób i tryb postępowania dotyczący zgłoszenia podejrzenia, rozpoznania i stwierdzenia choroby zawodowej wraz z wzorami obowiązującej dokumentacji określone są w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1367) oraz Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1379).

Skrócony schemat trybu postępowania dotyczący zgłoszenia podejrzenia, rozpoznania i stwierdzenia choroby zawodowej

I instancja	
Podejrzenie	Zgłoszenie podejrzenia dokonuje: pracodawca, pracownik aktualnie zatrudniony wyłącznie przez lekarza sprawującego nad nim profilaktyczną opiekę zdrowotną, pracownik aktualnie niezatrudniony, lekarz, lekarz dentysta. Podejrzenie choroby zawodowej zgłasza się właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu i właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy, których właściwość ustala się według miejsca, w którym praca jest lub była wykonywana lub według krajowej siedziby pracodawcy w przypadku, gdy dokumentacja dotycząca narażenia zawodowego jest gromadzona w tej siedzibie. Lekarz zgłasza podejrzenie choroby zawodowej do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy. Zgłoszenia do właściwego powiatowego inspektora sanitarnego i państwowego inspektora pracy dokonuje lekarz zatrudniony w jednostce orzeczniczej.
Rozpoznanie Orzeczenie	Rozpoznanie choroby zawodowej dokonuje lekarz spełniający wymagania kwalifikacyjne, zatrudniony w jednej z jednostek orzeczniczych. Jednostkami orzeczniczymi I stopnia są: – poradnie chorób zawodowych wojewódzkich ośrodków medycyny pracy, – kliniki i poradnie chorób zawodowych uniwersytetów medycznych (akademii medycznych), – poradnie chorób zakaźnych wojewódzkich ośrodków medycyny pracy albo przychodnie i oddziały chorób zakaźnych poziomu wojewódzkiego – w zakresie chorób zawodowych zakaźnych i pasożytniczych, – podmioty lecznicze, w których nastąpiła hospitalizacja w zakresie rozpoznawania chorób zawodowych u pracowników hospitalizowanych z powodu wystąpienia ostrych objawów choroby.
Stwierdzenie Decyzja administracyjna	Decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej lub o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej wydaje właściwy państwowy inspektor sanitarny na podstawie materiału dowodowego, a w szczególności danych zawartych w orzeczeniu lekarskim, wydanym przez lekarza jednostki orzeczniczej oraz oceny narażenia zawodowego pracownika lub byłego pracownika.
II instancja	
Rozpoznanie Orzeczenie	W przypadku, kiedy pracownik lub były pracownik badany w jednostce orzeczniczej I stopnia nie zgadza się z treścią orzeczenia lekarskiego, ma możliwość złożenia wniosku o ponowne badanie lekarskie w jednostce orzeczniczej II stopnia, w terminie 14 dni od daty otrzymania orzeczenia, za pośrednictwem lekarza orzecznika, który je wydał. Jednostkami orzeczniczymi II stopnia są instytuty badawcze w dziedzinie medycyny pracy.
Stwierdzenie Decyzja administracyjna	Od decyzji właściwego państwowego inspektora sanitarnego wydanej w I instancji odwołać się może zarówno pracownik, jak i pracodawca w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji – do właściwego państwowego inspektora sanitarnego II instancji: państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego / Głównego Inspektora Sanitarnego.

Decyzja wydana przez właściwego państwowego inspektora sanitarnego w II instancji jest ostateczna i przysługuje na nią skarga do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Od wyroku właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego przysługuje skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni.

2. Wykaz chorób zawodowych

Aktualny wykaz chorób zawodowych został wprowadzony Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych

(tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1367) i obowiązuje od lipca 2009 r.:

Choroby zawodowe <i>Occupational diseases</i>	Skrócona nazwa stosowana w tabelach w niniejszym biuletynie* <i>Name used in the tables in this bulletin*</i>
1. Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne / <i>Acute and chronic intoxications with chemical substances and their sequels</i>	Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa / <i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>
2. Gorączka metaliczna / <i>Metallic fever</i>	
3. Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i>	
1. pylica krzemowa / <i>silicosis</i>	
2. pylica górników kopalń węgla / <i>coal workers' pneumoconiosis</i>	
3. pylico-gruźlica / <i>pneumoconiosis associated with tuberculosis</i>	
4. pylica spawaczy / <i>welders' pneumoconiosis</i>	
5. pylica azbestowa oraz pozostałe pylice krzemianowe / <i>asbestosis and other pneumoconioses due to silicates</i>	
6. pylica talkowa / <i>pneumoconiosis due to talc</i>	
7. pylica grafitowa / <i>graphite fibrosis</i>	
8. pylice wywołane pyłami metali / <i>pneumoconioses due to metal dusts</i>	
4. Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu / <i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>	
1. rozległe zgrubienia opłucnej / <i>diffuse thickening of pleura</i>	
2. rozległe blaszki opłucnej lub osierdzia / <i>diffuse plaques of pleura or pericardium</i>	
3. wysięk opłucnowy / <i>pleural exudate</i>	
5. Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, które spowodowało trwałe upośledzenie sprawności wentylacyjnej płuc z obniżeniem natężonej objętości wydechowej pierwszosekundowej (FEV_1) poniżej 60% wartości należnej, wywołane narażeniem na pyły lub gazy drażniące, jeżeli w ostatnich 10 latach pracy zawodowej co najmniej w 30% przypadków stwierdzono na stanowisku pracy przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń / <i>Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation ($FEV_1 < 60\%$ of predicted value) induced by exposure to dusts and irritant gases, if an excess of TLV was documented within the last 10 years in at least 30% measurements of occupational exposure</i>	Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli / <i>Chronic obstructive bronchitis</i>
6. Astma oskrzelowa / <i>Bronchial asthma</i>	
7. Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych / <i>Extrinsic allergic alveolitis</i>	
1. postać ostra i podostra / <i>acute or sub-acute form</i>	
2. postać przewlekła / <i>chronic form</i>	
8. Ostre uogólnione reakcje alergiczne / <i>Acute general allergic reactions</i>	
9. Byssinoza / <i>Byssinosis</i>	
10. Beryloza / <i>Berylliosis</i>	
11. Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych / <i>Lung diseases induced by hard metals dust</i>	
12. Alergiczny nieżyt nosa / <i>Allergic rhinitis</i>	
13. Zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym / <i>Oedematous laryngitis induced by allergy</i>	
14. Przedziurawienie przegrody nosa wywołane substancjami o działaniu żrącym lub drażniącym / <i>Nasal septum perforation induced by irritant and corrosive agents</i>	Przedziurawienie przegrody nosa / <i>Nasal septum perforation</i>

Choroby zawodowe <i>Occupational diseases</i>	Skrócona nazwa stosowana w tabelach w niniejszym biuletynie* <i>Name used in the tables in this bulletin*</i>
15. Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat / <i>Chronic voice disorders due to excessive vocal effort lasting at least 15 years:</i> 1. guzki głosowe twarde / <i>hard vocal nodules</i> 2. wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych / <i>secondary hypertrophic changes of vocal folds</i> 3. niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią / <i>paresis of internal muscles of larynx with fusiform insufficiency of glottis and persistent hoarseness</i>	Przewlekłe choroby narządu głosu / <i>Chronic voice disorders</i>
16. Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego / <i>Diseases caused by ionizing radiation:</i> 1. ostra choroba popromienna uogólniona po napromieniowaniu całego ciała lub przeważającej jego części / <i>acute generalised radiation sickness as a consequence of whole body, or greater part of body, irradiation</i> 2. ostra choroba popromienna o charakterze zmian zapalnych lub zapalno-martwiczych skóry i tkanki podskórnej / <i>acute radiation sickness of the type of inflammatory or inflammatory-necrotic changes of skin or subcutaneous tissue</i> 3. przewlekłe popromienne zapalenie skóry / <i>chronic dermatitis due to radiation</i> 4. przewlekłe uszkodzenie szpiku kostnego / <i>chronic lesion of bone marrow</i> 5. zaćma popromienna / <i>cataract due to radiation</i>	ostra choroba popromienna uogólniona / <i>acute generalised radiation sickness</i> ostre popromienne zmiany zapalne skóry i tkanki podskórnej / <i>acute inflammatory changes of skin due to radiation</i>
17. Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi / <i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment:</i> 1. rak płuca, rak oskrzela / <i>lung cancer, bronchus cancer</i> 2. międzybłoniak opłucnej albo otrzewnej / <i>pleural or peritoneal mesothelioma</i> 3. nowotwór układu krwiotwórczego / <i>neoplasms of haematopoietic system</i> 4. nowotwór skóry / <i>skin cancer</i> 5. nowotwór pęcherza moczowego / <i>bladder cancer</i> 6. nowotwór wątroby / <i>malignant neoplasms of liver</i> 7. rak krtani / <i>larynx cancer</i> 8. nowotwór nosa i zatok przynosowych / <i>malignant neoplasms of nose and accessory sinuses</i> 9. nowotwory wywołane działaniem promieniowania jonizującego z prawdopodobieństwem indukcji przekraczającym 10% / <i>malignant neoplasms for which the probability of induction by radiation is greater than 10%</i>	Nowotwory złośliwe / <i>Malignant neoplasms</i>
18. Choroby skóry / <i>Skin diseases:</i> 1. alergiczne kontaktowe zapalenie skóry / <i>allergic contact dermatitis</i> 2. kontaktowe zapalenie skóry z podrażnienia / <i>irritant contact dermatitis</i> 3. trądzik olejowy, smarowy lub chlorowy o rozległym charakterze / <i>oil acne, chloroacne, coal tar acne of diffuse nature</i> 4. drożdżakowe zapalenie skóry rąk u osób pracujących w warunkach sprzyjających rozwojowi drożdżaków chorobotwórczych / <i>candida infections: hand intertrigo, nail dystrophy with paronychia due to working conditions</i> 5. grzybice skóry u osób stykających się z materiałem biologicznym pochodzącym od zwierząt / <i>dermatophyte infections due to contact with biological material from animals</i> 6. pokrzywka kontaktowa / <i>contact urticaria</i> 7. fotodermatozy zawodowe / <i>occupational photodermatoses</i>	trądzik olejowy, smarowy lub chlorowy / <i>oil acne, chloroacne, coal tar acne</i> drożdżakowe zapalenie skóry rąk / <i>candida infections</i> grzybice skóry / <i>dermatophyte infections</i> fotodermatozy zawodowe / <i>photodermatoses</i>

Choroby zawodowe <i>Occupational diseases</i>	Skrócona nazwa stosowana w tabelach w niniejszym biuletynie* <i>Name used in the tables in this bulletin*</i>
19. Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy / <i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i> : 1. przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki / <i>tendovaginitis</i> 2. przewlekłe zapalenie kaletki maziowej / <i>bursitis</i> 3. przewlekłe uszkodzenie łąkotki u osób wykonujących pracę w pozycji klęczącej lub kucznej / <i>chronic lesion of meniscus due to the job performed in kneel or squat position</i> 4. przewlekłe zapalenie okołostawowe barku / <i>periarticular inflammation of shoulder joint</i> 5. przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej / <i>epicondylitis of shoulder bone</i> 6. zmęczeniowe złamanie kości / <i>fatigue-induced bone fracture</i>	Przewlekłe choroby układu ruchu / <i>Chronic diseases of locomotor system</i>
20. Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy / <i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way the job is performed</i> 1. zespół cieśni w obrębie nadgarstka / <i>carpal tunnel syndrome</i> 2. zespół rowka nerwu łokciowego / <i>groove of ulnar nerve syndrome</i> 3. zespół kanału de Guyona / <i>Guyoni tunnel syndrome</i> 4. uszkodzenie nerwu strzałkowego wspólnego u osób wykonujących pracę w pozycji kucznej / <i>common fibular nerve lesion in persons working in squat position</i>	Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / <i>Chronic diseases of peripheral nervous system</i>
21. Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz / <i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensoneural type, amounting to at least 45 dB in better ear as a pure tone average for 1,2 and 3 kHz audiometric frequencies</i>	Ubytek słuchu / <i>Hearing loss</i>
22. Zespół wibracyjny / <i>Vibration syndrome</i> 1. postać naczyniowo-nerwowa / <i>vibratory angioneuropathy</i> 2. postać kostno-stawowa / <i>osteoarticular form</i> 3. postać mieszana: naczyniowo-nerwowa i kostno-stawowa / <i>mixed form: angioneuropathy and osteoarticular disorders</i>	
23. Choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego / <i>Diseases induced by work under increased atmospheric pressure</i> 1. choroba dekompresyjna / <i>decompression sickness</i> 2. urazy ciśnieniowe / <i>barotrauma</i> 3. następstwa oddychania mieszaninami gazowymi pod zwiększonym ciśnieniem / <i>sequels of compressed air breathing</i>	
24. Choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia / <i>Diseases induced by high or low temperature of environment</i> : 1. udar cieplny albo jego następstwa / <i>heat stroke and its sequels</i> 2. wyczerpanie cieplne albo jego następstwa / <i>heat exhaustion and its sequels</i> 3. odmroziny / <i>frostbites</i>	

Choroby zawodowe <i>Occupational diseases</i>	Skrócona nazwa stosowana w tabelach w niniejszym biuletynie* <i>Name used in the tables in this bulletin*</i>
25. Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi / <i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents:</i>	Choroby układu wzrokowego / <i>Diseases of visual system</i>
1. alergiczne zapalenie spojówek / <i>allergic conjunctivitis</i>	
2. ostre zapalenie spojówek wywołane promieniowaniem nadfioletowym / <i>acute conjunctivitis induced by ultraviolet radiation</i>	
3. epidemiczne wirusowe zapalenie spojówek lub rogówki / <i>epidemic viral conjunctivitis or keratitis</i>	
4. zwyrodnienie rogówki wywołane czynnikami drażniącymi / <i>keratopathy induced by irritant agents</i>	zwyrodnienie rogówki / <i>keratopathy</i>
5. zaćma wywołana działaniem promieniowania podczerwonego lub długofalowego nadfioletowego / <i>cataract induced by infrared or long-wave ultraviolet radiation</i>	zaćma / <i>cataract</i>
6. centralne zmiany zwyrodnieniowe siatkówki i naczyniówki wywołane krótkofalowym promieniowaniem podczerwonym lub promieniowaniem widzialnym z obszaru widma niebieskiego / <i>central retinal and choroidal degeneration induced by short-wave infrared radiation or visible radiation of blue spectrum</i>	centralne zmiany zwyrodnieniowe siatkówki i naczyniówki / <i>central retinal and choroidal degeneration</i>
26. Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa / <i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>	

* Niektóre nazwy zostały skrócone w celu uproszczenia opisu tabel / *Some names were cut down to simplify description of the tables.*

3. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych

W 2018 r. stwierdzono 2022 przypadki choroby zawodowej. Chorobami zawodowymi najczęściej rejestrowanymi w naszym kraju były choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – 666 przypadków, tj. 32,9% ogółu chorób zawodowych. Zdecydowanie przeważała tu borelioza z liczbą 588 przypadków, stanowiąc 88,3% tej grupy. U 25 osób rozpoznano gruźlicę (3,7% wszystkich chorób zakaźnych). Orzeciono 22 przypadki wirusowego zapalenia wątroby: w 13 przypadkach było to wirusowe zapalenie wątroby (WZW) typu C, w 7 typu B i w 2 typu A.

Drugą grupą pod względem liczby zgłaszanych schorzeń były pylice płuc – 392 przypadki (19,4% ogółu patologii zawodowych). Dominowały pylice górników kopalń węgla – 237 przypadków (60,4% w tej grupie), pylica krzemowa – 74 przypadki (18,9%) i pylica azbestowa – 65 przypadków (16,6%).

Na trzecim miejscu znalazły się przewlekłe choroby narządu głosu – 282 przypadki, co daje 14,0% wszystkich chorób zawodowych. Dominowały niedowłady mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą

dysfonią – 182 stwierdzenia (64,6% w tej grupie) i wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych – 90 przypadków (31,9%).

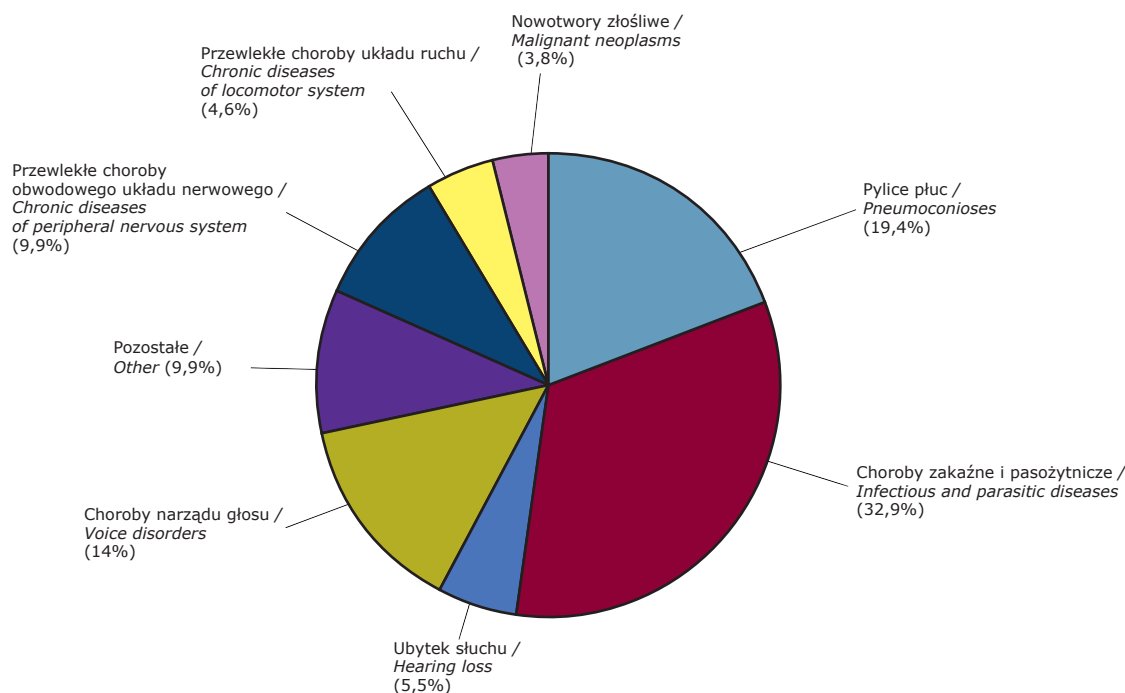
Następną grupę stanowiły przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego, stwierdzone u 200 osób (9,9% wszystkich przypadków chorób zawodowych). W 197 przypadkach był to zespół cieśni w obrębie nadgarstka, stanowiąc 98,5% tej grupy.

Kolejne miejsce zajmuje obustronny trwały ubytek słuchu – 111 przypadków, z udziałem 5,5% wśród wszystkich zarejestrowanych chorób zawodowych.

Przewlekłe choroby układu ruchu z liczbą 93 przypadków znalazły się na szóstym miejscu, stanowiąc 4,6% ogólnej liczby chorób zawodowych. Największy udział w tej grupie miały przewlekłe zapalenie okołostawowe barku (32 przypadki, tj. 34,4%), przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej (26 przypadków, tj. 27,9%) i przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki (25 przypadków, tj. 26,9% tej grupy).

Odnotowano 77 przypadków nowotworów, stanowiące 3,8% wszystkich chorób. Jako główny czynnik przyczynowy nowotworu najczęściej

Ogółem: 2022 przypadków
Total: 2022 cases

Ryc. 1. Struktura chorób zawodowych w Polsce w 2018 r.
Fig. 1. Structure of occupational diseases in Poland, 2018

Tabela 2. Kolejność chorób zawodowych według liczby przypadków w Polsce w 2018 r.
Table 2. Rank-list of occupational diseases by number of cases in Poland in 2018

Choroby zawodowe <i>Occupational diseases</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>	%
	2022	100,0
Ogółem / Total		
1. Choroby zakaźne lub pasożytnicze / <i>Infectious and parasitic diseases</i>	666	32,9
2. Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i>	392	19,4
3. Przewlekłe choroby narządu głosu / <i>Chronic voice disorders</i>	282	14,0
4. Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / <i>Chronic diseases of peripheral nervous system</i>	200	9,9
5. Ubytek słuchu / <i>Hearing loss</i>	111	5,5
6. Przewlekłe choroby układu ruchu / <i>Chronic diseases of locomotor system</i>	93	4,6
7. Nowotwory złośliwe / <i>Malignant neoplasms</i>	77	3,8
8. Choroby skóry / <i>Skin diseases</i>	59	2,9
9. Astma oskrzelowa / <i>Bronchial asthma</i>	46	2,3
10. Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu / <i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>	27	1,3
11. Zewnętrzne pochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych / <i>Extrinsic allergic alveolitis</i>	22	1,1
12. Alergiczny nieżyt nosa / <i>Allergic rhinitis</i>	19	0,9
13. Zespół wibracyjny / <i>Vibration syndrome</i>	17	0,8
14. Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli / <i>Chronic obstructive bronchitis</i>	4	0,2
15. Choroby układu wzrokowego / <i>Diseases of visual system</i>	4	0,2
16. Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa / <i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>	2	0,1
17. Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych / <i>Lung diseases induced by hard metals dust</i>	1	0,1

wymieniano azbest (60 przypadków) i wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA) (8 przypadków). Najliczniej stwierdzane były raki płuca (45 przypadków) oraz międzybłoniaki opłucnej (28 przypadków).

W dalszej kolejności zgłaszane były choroby skóry – 59 przypadków (2,9%). W 47 przypadkach (79,7% tej grupy) były to alergiczne kontaktowe zapalenia skóry, a w 9 kontaktowe zapalenie skóry z podrażnienia (15,2%).

Astma z liczbą 46 stwierdzonych przypadków (2,3% ogółu stwierdzonych chorób) znalazła się na dziewiątym miejscu.

Łączny udział wymienionych grup patologii wynosił 95,3% wszystkich chorób zawodowych (ryc. 1, tabela 2).

Następne miejsca zajmowały: choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu – 1,3% (27 osób) i zewnętrzne pochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych (22 przypadki, 1,1%).

Udział mniejszy niż 1% miały: alergiczny nieżyt nosa (19 przypadków – 0,9%), zespół wibracyjny – 17 przypadków – 0,8%), przypadki przewlekłego obturacyjnego zapalenia oskrzeli i chorób układu wzrokowego po 4 przypadki (0,2%). Stwierdzono 2 przypadki zatrucia oraz 1 przypadek choroby płuc wywołanej pyłami metali twardych (0,1%).

4. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim

W 2018 r. liczba nowo stwierdzonych chorób zawodowych w porównaniu do 2017 r. zwiększyła się o 80 przypadków, tj. o 4,1% (tabela 3). W liczbach bezwzględnych największy wzrost odnotowano w przewlekłych chorobach narządu głosu (o 40 przypadków) i chorobach zakaźnych lub pasożytniczych

albo ich następstwach (o 34 przypadki). Największy spadek zanotowano w liczbie pylic (o 23 przypadki).

Porównania liczby stwierdzonych chorób zawodowych w analizowanym 2018 r. w zestawieniu z rokiem poprzednim przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Liczba chorób zawodowych w 2018 r. w stosunku do 2017 r. według jednostek chorobowych
Table 3. Occupational diseases in 2018 in relation to 2017 by nosologic units

Jednostki chorobowe <i>Nosologic units</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		Wzrost, spadek <i>Increase, decrease</i>	
	2017	2018	liczba <i>number</i>	%
Ogółem / Total	1942	2022	+80	+4,1
1 Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa / <i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>	1	2	+1	*
2 Gorączka metaliczna / <i>Metallic fever</i>	-	-		
3 Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i>	415	392	-23	-5,5
4 Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu / <i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>	37	27	-10	-27,0
5 Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli / <i>Chronic obstructive bronchitis</i>	1	4	+3	*
6 Astma oskrzelowa / <i>Bronchial asthma</i>	32	46	+14	+43,7
7 Zewnętrzne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych / <i>Extrinsic allergic alveolitis</i>	16	22	+6	+37,5
8 Ostre uogólnione reakcje alergiczne / <i>Acute general allergic reactions</i>	4	-	-4	*
9 Byssinoza / <i>Byssinosis</i>	-	-		
10 Beryloza / <i>Berylliosis</i>	-	-		
11 Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych / <i>Lung diseases induced by hard metals dust</i>	-	1	+1	*
12 Alergiczny nieżyt nosa / <i>Allergic rhinitis</i>	17	19	+2	+11,8
13 Zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym / <i>Oedematous laryngitis induced by allergy</i>	-	-		
14 Przedziurawienie przegrody nosa / <i>Nasal septum perforation</i>	-	-		
15 Przewlekłe choroby narządu głosu / <i>Chronic voice disorders</i>	242	282	+40	+16,5
16 Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego / <i>Diseases caused by ionizing radiation</i>	-	-		
17 Nowotwory złośliwe / <i>Malignant neoplasms</i>	63	77	+14	+22,2
18 Choroby skóry / <i>Skin diseases</i>	65	59	-6	-9,2
19 Przewlekłe choroby układu ruchu / <i>Chronic diseases of locomotor system</i>	92	93	+1	+1,1
20 Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / <i>Chronic diseases of peripheral nervous system</i>	200	200	0	
21 Ubytek słuchu / <i>Hearing loss</i>	100	111	+11	+11,0
22 Zespół wibracyjny / <i>Vibration syndrome</i>	23	17	-6	-26,1
23 Choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego / <i>Diseases induced by work under increased atmospheric pressure</i>	-	-		
24 Choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia / <i>Diseases induced by high or low temperature of environment</i>	-	-		
25 Choroby układu wzrokowego / <i>Diseases of visual system</i>	2	4	+2	*
26 Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa / <i>Infectious and parasitic diseases and their sequels</i>	632	666	+34	+5,4

* Jeśli liczba przypadków w 2018 r. była mniejsza od 10, nie obliczano wzrostu lub spadku w % / % not calculated if number of cases in 2018 was smaller than 10.

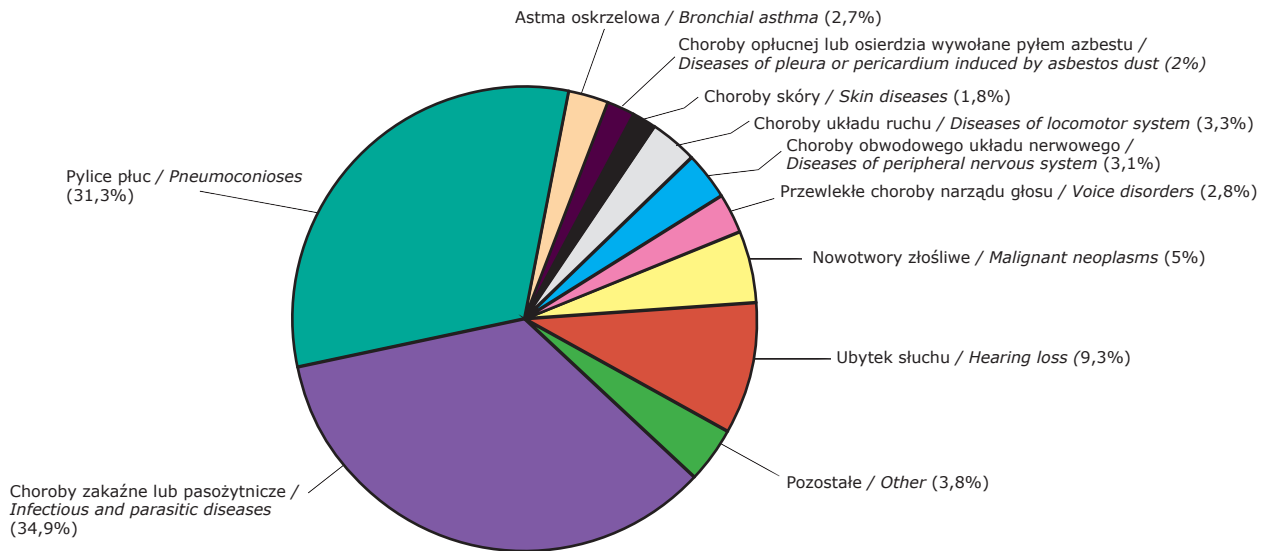
5. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według płci, stażu pracy w narażeniu i wieku w chwili rozpoznania

W strukturze chorób zawodowych w 2018 r. według płci po raz kolejny przeważali mężczyźni. W grupie tej stwierdzono 1180 przypadków, tj. 58,4% ogółu chorób zawodowych. Wśród mężczyzn najczęściej występowały choroby zakaźne lub pasożytnicze (34,9%), pylice płuc (31,3% zgłoszonych przypadków), ubytek słuchu (9,3%), nowotwory złośliwe (5,0%), przewlekłe choroby układu ruchu (3,3%), przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego (3,1%), przewlekłe choroby narządu głosu

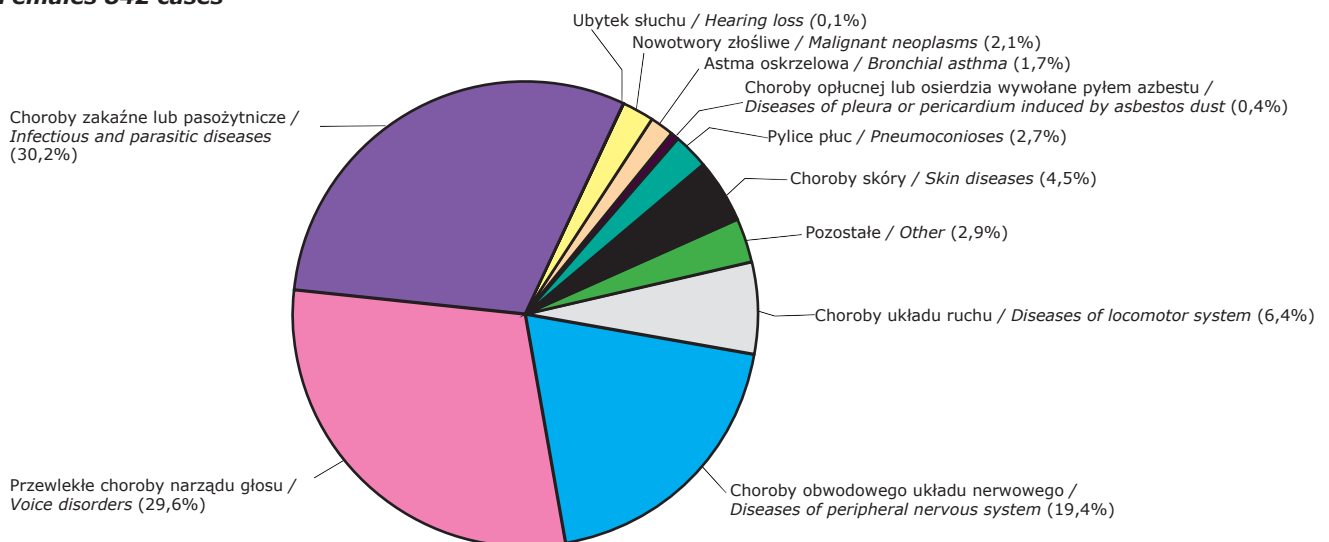
(2,8%), astma oskrzelowa (2,7%) i choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu (2,0%).

W populacji kobiet najliczniejszą grupę wśród chorób zawodowych stanowiły choroby zakaźne lub pasożytnicze (30,2%), przewlekłe choroby narządu głosu (29,6%), przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego (19,4%), przewlekłe choroby układu ruchu (6,4%), choroby skóry (4,5%), pylice płuc (2,7%) i astma oskrzelowa (1,7%) (ryc. 2).

Mężczyźni 1180 przypadków Males 1180 cases

Kobiety 842 przypadków Females 842 cases

Ryc. 2. Struktura chorób zawodowych wśród mężczyzn i kobiet w Polsce w 2018 r.
Fig. 2. Structure of occupational diseases among males and females in Poland, 2018

Tabela 4. Choroby zawodowe częściej stwierdzane u mężczyzn w Polsce w 2018 r.**Table 4.** Occupational diseases more frequent among males in Poland in 2018

Jednostka chorobowa <i>Nosologic units</i>	Ogółem <i>Total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>	
		liczba <i>number</i>	%
1. Choroby zakaźne lub pasożytnicze / <i>Infectious and parasitic diseases</i>	666	412	61,9
2. Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i>	392	369	94,1
3. Ubytek słuchu / <i>Hearing loss</i>	111	110	99,1
4. Nowotwory złośliwe / <i>Malignant neoplasms</i>	77	59	76,6
5. Astma oskrzelowa / <i>Bronchial asthma</i>	46	32	69,6
6. Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu / <i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>	27	24	88,9
7. Zespół wibracyjny / <i>Vibration syndrome</i>	17	15	88,2
8. Alergiczny nieżyt nosa / <i>Allergic rhinitis</i>	19	10	52,6
9. Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli / <i>Chronic obstructive bronchitis</i>	4	4	100,0
10. Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych / <i>Lung diseases induced by hard metals dust</i>	1	1	100,0

Tabela 5. Choroby zawodowe częściej stwierdzane u kobiet w Polsce w 2018 r.**Table 5.** Occupational diseases more frequent among females in Poland in 2018

Jednostka chorobowa <i>Nosologic units</i>	Ogółem <i>Total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
		liczba <i>number</i>	%
1. Przewlekłe choroby narządu głosu / <i>Chronic voice disorders</i>	282	249	88,3
2. Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / <i>Chronic diseases of peripheral nervous system</i>	200	163	81,5
3. Przewlekłe choroby układu ruchu / <i>Chronic diseases of locomotor system</i>	93	54	58,1
4. Choroby skóry / <i>Skin diseases</i>	59	38	64,4

Tabela 6. Choroby zawodowe stwierdzone w 2018r. według okresu narażenia* i płci**Table 6.** Occupational diseases in 2018 by duration of exposure* and gender

Okres narażenia (w latach) <i>Duration of exposure (years)</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>					
	Ogółem <i>Total</i>	%	Mężczyźni <i>Males</i>	%	Kobiety <i>Females</i>	%
≤ 4	43	3,4	27	3,8	16	2,9
5–9	79	6,2	44	6,2	35	6,3
10–14	108	8,5	56	7,8	52	9,4
15–19	118	9,3	56	7,8	62	11,2
≥ 20	920	72,6	531	74,4	389	70,2
Ogółem / Total	1268	100,0	714	100,0	554	100,0

* W tabeli nie uwzględniono 754 przypadków (466 u mężczyzn, 288 u kobiet), w których okres narażenia nie miał znaczenia / 754 cases (466 in males, 288 in females) with exposure data not applicable are excluded.

Wśród kobiet odnotowano większość przypadków chorób narządu głosu, obwodowego układu nerwowego, chorób układu ruchu i chorób skóry (tabela 5). Przypadki chorób narządu głosu i obwodowego układu nerwowego w ponad 80% dotyczyły grupy kobiet.

Zarówno u mężczyzn, jak i u kobiet stwierdzono po 11 przypadków zewnątrzpodrodowego alergicznego zapalenia pęcherzyków płucnych, po 2 przypadki chorób układu wzrokowego i po 1 przypadku zatrucia.

Tabela 7. Choroby zawodowe stwierdzone w 2018 r. według wieku i płci
Table 7. Occupational diseases in 2018 by age and gender

Wiek (w latach) Age (years)	Liczba przypadków Number of cases					
	Ogółem Total	%	Mężczyźni Males	%	Kobiety Females	%
≤ 24	6	0,3	4	0,3	2	0,2
25–34	46	2,3	29	2,5	17	2,0
35–44	171	8,5	93	7,9	78	9,3
45–54	466	23,0	249	21,1	217	25,8
55–59	451	22,3	224	19,0	227	27,0
60–64	515	25,5	296	25,1	219	26,0
≥ 65	367	18,1	285	24,1	82	9,7
Ogółem / Total	2022	100,0	1180	100,0	842	100,0

W 2018 r., podobnie jak w latach poprzednich, większość stwierdzonych chorób zawodowych powstała w wyniku wieloletniej ekspozycji na czynniki szkodliwe i uciążliwe. Po wyłączeniu schorzeń, dla których okres narażenia nie odgrywał istotnej roli, tj. chorób zakaźnych i inwazyjnych oraz chorób o podłożu alergicznym, dla 90,4% zarejestrowanych przypadków okres pracy w kontakcie z czynnikiem, który był przyczyną zachorowania, wynosił

minimum 10 lat. Dla 72,6% chorób zawodowych okres ten wynosił ponad 20 lat (tabela 6). Fakt ten znalazł również odzwierciedlenie w strukturze chorób zawodowych według wieku. Ogółem 89,0% stwierdzeń dotyczy osób powyżej 45 roku życia. Odsetek orzeczeń o chorobie zawodowej po osiągnięciu wieku emerytalnego wynosił u mężczyzn 24,1%, natomiast w grupie kobiet 35,7% (tabela 7).

6. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według zawodów

Największa liczba stwierdzonych chorób zawodowych w 2018 r. dotyczyła rolników, ogrodników, leśników i rybaków (508 osób), a w szczególności rolników produkcji towarowej. Choroby zawodowe w tej grupie stanowiły 25,1% wszystkich zarejestrowanych chorób zawodowych.

Udział następnej pod względem liczebności kategorii – robotników przemysłowych i rzemieślników – wynosił 23,2%. Najliczniejszą grupą w tej kategorii byli robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn oraz robotnicy w przetwórstwie przemysłowym (74,2%).

Trzecią grupę pod względem kategorii zawodowych z liczbą 411 osób stanowili operatorzy

i monterzy maszyn i urządzeń (20,3% wszystkich przypadków). Grupę tę zdominowali operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych, stanowiąc 78,3%.

Następne miejsce (19,5%) zajęli specjaliści z liczbą 394 przypadków, a przede wszystkim specjaliści nauczania i wychowania oraz specjaliści od spraw zdrowia, stanowiąc odpowiednio 71,1% i 18,3% tej grupy.

Szczegółowe informacje na temat chorób zawodowych według zawodu wykonywanego przez pracownika zawarte są w tabeli 8.

Tabela 8. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według zawodów*

Table 8. Occupational diseases in Poland in 2018 by profession*

Kod Code	Zawód Profession	Liczba przypadków Number of cases	%
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	86	4,3
11	– przedstawiciele władz publicznych	1	
12	– kierownicy ds. zarządzania i handlu	1	
13	– kierownicy ds. produkcji i usług	84	
2	Specjaliści	394	19,5
21	– specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	20	
22	– specjaliści do spraw zdrowia	72	
23	– specjaliści nauczania i wychowania	280	
24	– specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	16	
26	– inni specjaliści	6	
3	Technicy i inny średni personel	35	1,7
31	– średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	18	
32	– średni personel ds. zdrowia	9	
33	– średni personel ds. biznesu i administracji	8	
4	Pracownicy biurowi	15	0,7
41	– sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	5	
42	– pracownicy obsługi klienta	2	
43	– pracownicy ds. finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	8	
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	53	2,6
51	– pracownicy usług osobistych	28	
52	– sprzedawcy i pokrewni	7	
53	– pracownicy opieki osobistej i pokrewni	2	
54	– pracownicy usług ochrony	16	
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	508	25,1
61	– rolnicy produkcji towarowej	449	
62	– leśnicy i rybacy	59	
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	469	23,2
71	– robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	70	
72	– robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	196	
73	– rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	21	
74	– elektrycy i elektronicy	30	
75	– robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	152	

Tabela 8. cd. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według zawodów*
Table 8. cont. Occupational diseases in Poland in 2018 by profession*

Kod Code	Zawód Profession	Liczba przypadków Number of cases	%
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	411	20,3
81	– operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	322	
82	– monterzy	59	
83	– kierowcy i operatorzy pojazdów	30	
9	Pracownicy przy pracach prostych	51	2,6
91	– pomoce domowe i sprzątaczk	10	
92	– robotnicy wykonujący prace proste w rolnictwie, leśnictwie, rybactwie	3	
93	– robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	34	
96	– ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	4	
Ogółem/Total		2022	100,0

* Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 227).

7. Współczynniki zapadalności na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r.

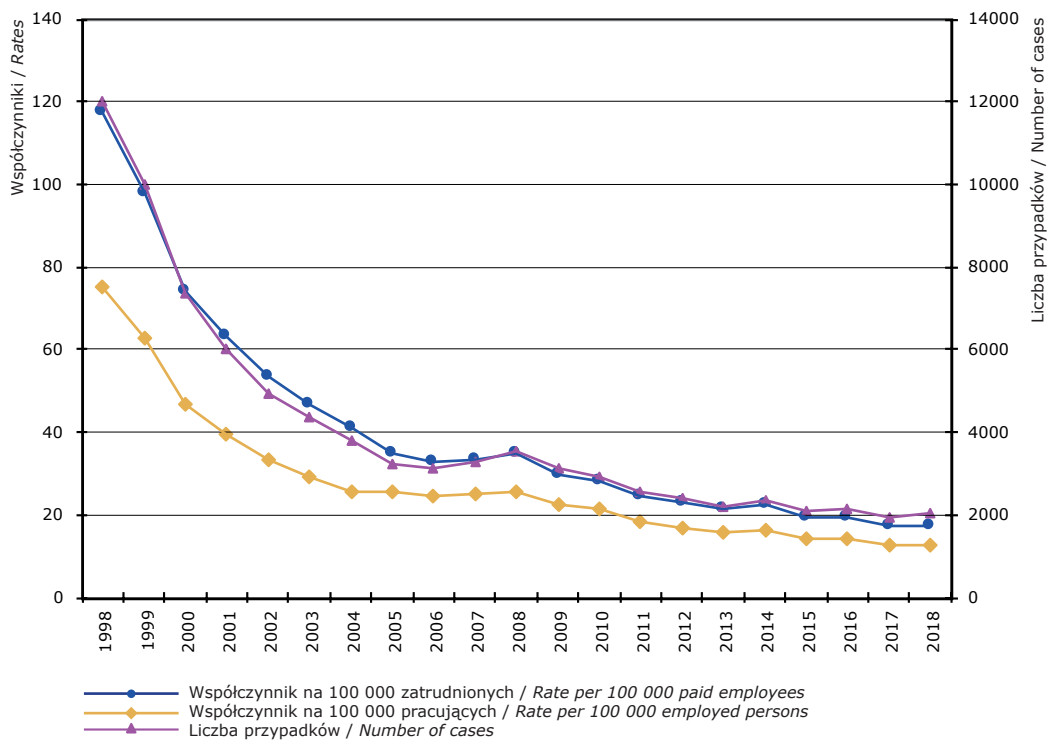
Współczynnik zapadalności na choroby zawodowe ogółem w 2018 r. wyniósł 12,9 przypadków na 100 000 pracujących. Najwyższe współczynniki zachorowalności dotyczyły chorób zakaźnych lub pasożytniczych, pylic płuc, przewlekłych chorób narządu głosu, chorób obwodowego układu nerwowego, ubytku słuchu i chorób układu ruchu (tabela 9).

Zachorowalność wśród mężczyzn była wyższa niż w grupie kobiet. Współczynniki wynosiły odpowiednio 14,1 i 11,4 przypadków na 100 000 pracujących. Jednostkami chorobowymi o najwyższej zapadalności u mężczyzn były choroby zakaźne lub pasożytnicze, pylice płuc oraz ubytek słuchu. Wśród kobiet najwyższą zapadalnością charakteryzowały się choroby zakaźne lub pasożytnicze, przewlekłe choroby narządu głosu i przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego.

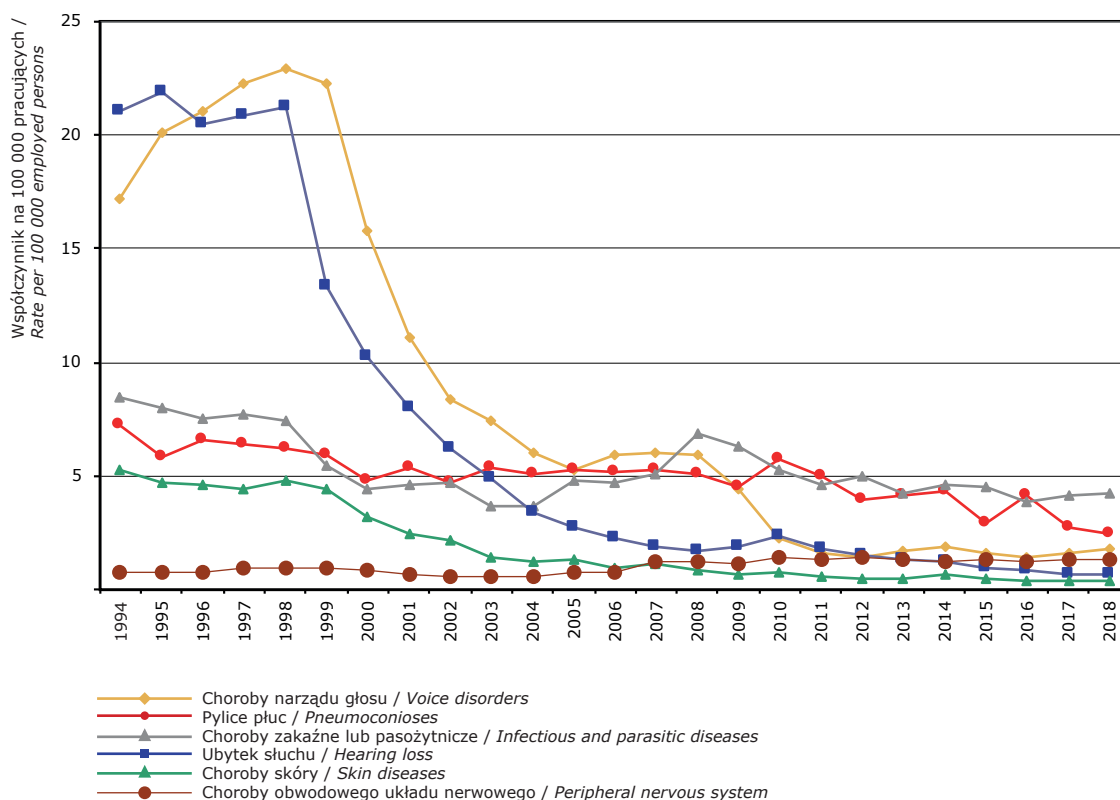
W tabeli 10 przedstawiono współczynniki zapadalności na najczęstsze choroby zawodowe w roku 2018 w porównaniu z rokiem 2017. Zapadalność na choroby zawodowe określana współczynnikiem

liczby przypadków na 100 000 pracujących zwiększyła się w 2018 r. w stosunku do roku ubiegłego o 1,6%. Największy wpływ na tę sytuację miał wzrost liczby stwierdzonych przewlekłych chorób narządu głosu i chorób zakaźnych lub pasożytniczych. Zapadalność na choroby zawodowe w ciągu ostatnich kilkunastu lat została przedstawiona na rycinach 3 i 4. Wyraźnie widoczna jest tendencja spadkowa dominujących na początku tego okresu chorób narządu głosu i ubytków słuchu, przed które wysunęły się – od kilku lat – choroby zakaźne lub pasożytnicze.

Pylice płuc, w szczególności wśród górników kopalń węgla, mimo zmniejszającej się liczby przypadków, utrzymują się w dalszym ciągu na czołowym miejscu wśród chorób zawodowych w Polsce. Ogółem w latach 1998–2018 odnotowano w górnictwie węgla ponad 9000 przypadków pylicy jako choroby zawodowej, stanowiąc poważny problem zarówno zdrowotny, jak i społeczny.

Ryc. 3. Choroby zawodowe w Polsce w latach 1998–2018
Fig.3. Occupational diseases in Poland, 1998–2018

Ryc. 4. Zapadalność na wybrane choroby zawodowe w Polsce w latach 1994–2018
Fig. 4. Selected categories of Occupational diseases in Poland, 1994–2018

Tabela 9. Choroby zawodowe o najwyższych współczynnikach zapadalności w Polsce w 2018 r. według płci
Table 9. Occupational diseases with the highest incidence rate in Poland, 2018, by gender

Choroby zawodowe Occupational diseases	Współczynnik na 100 000 pracujących Rate per 100 000 employed persons		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Ogółem / Total	12,9	14,1	11,4
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa / Infectious and parasitic diseases and their sequels	4,2	4,9	3,4
Pylice płuc / Pneumoconioses	2,5	4,4	0,3
Przewlekłe choroby narządu głosu / Chronic voice disorders	1,8	0,4	3,4
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / Chronic diseases of peripheral nervous system	1,3	0,4	2,2
Ubytek słuchu / Hearing loss	0,7	1,3	0,0
Przewlekłe choroby układu ruchu / Chronic diseases of locomotor system	0,6	0,5	0,7

Tabela 10. Zapadalność na najczęstsze choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. w porównaniu z 2017 r.
Table 10. Incidence rates of most frequent occupational diseases in Poland in 2018 compared with 2017

Jednostka chorobowa <i>Nosologic units</i>	Współczynnik zapadalności na 100 000 pracujących <i>Incidence rate per 100 000 employed persons</i>		Spadek/wzrost w stosunku do 2017 r. <i>Decrease/increase in relation to 2017 %</i>
	2017	2018	
Ogółem / Total	12,7	12,9	+1,6
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa / <i>Infectious and parasitic diseases and their sequels</i>	4,1	4,2	+2,4
Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i>	2,7	2,5	-7,4
Przewlekłe choroby narządu głosu / <i>Chronic voice disorders</i>	1,6	1,8	+12,5
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / <i>Chronic diseases of peripheral nervous system</i>	1,3	1,3	-
Ubytek słuchu / <i>Hearing loss</i>	0,7	0,7	-
Przewlekłe choroby układu ruchu / <i>Chronic diseases of locomotor system</i>	0,6	0,6	-

8. Zapadalność na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według rodzajów działalności społeczno-gospodarczej

Zachorowalność na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), podobnie jak w latach poprzednich, była w znacznym stopniu zróżnicowana (tabela 11). Wynikało to ze specyfiki przedsiębiorstw różniących się między sobą rodzajem lub poziomem ekspozycji na czynniki szkodliwe i uciążliwe, jak i liczebnością załóg wykonujących pracę w określonych warunkach higienicznych.

Spośród sekcji i działów gospodarki narodowej najwyższą zapadalność na choroby zawodowe odnotowano w górnictwie i wydobywaniu, w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie, edukacji, przetwórstwie przemysłowym oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej. W wymienionych sekcjach skupiło się 88,2% wszystkich przypadków chorób zawodowych.

W tabeli 12 przedstawiono natomiast dominujące choroby zawodowe stwierdzone w 2018 r. w wybranych sekcjach gospodarki, gdzie problem chorób zawodowych jest szczególnie widoczny przy uwzględnieniu liczby odnotowanych przypadków i poziomu zapadalności. Jak możemy zauważyć, w górnictwie dominowały pylice płuc, stanowiąc 84,7% stwierdzonych przypadków, w rolnictwie

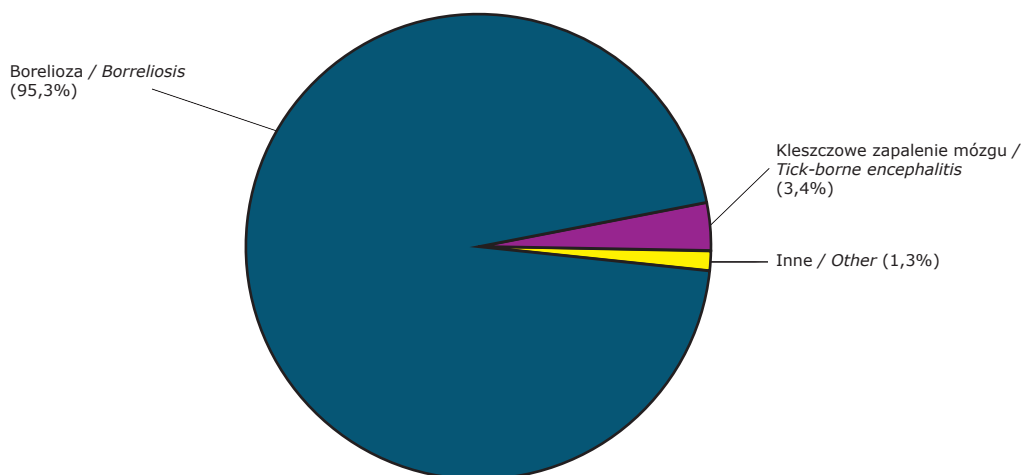
i leśnictwie – choroby zakaźne lub pasożytnicze (88,9%), a w przetwórstwie przemysłowym – przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego (27,4%). Wśród pracowników edukacji przeważają przewlekłe choroby narządu głosu (96,4%), natomiast u pracowników opieki zdrowotnej i pomocy społecznej większość stanowią choroby zakaźne lub pasożytnicze (49,4%). Wśród wszystkich chorób zawodowych zarejestrowanych u zatrudnionych w budownictwie dominowały pylice płuc (45,6%) oraz ubytek słuchu (13,9%).

Poniżej przedstawiono opis obszarów działalności, w których występuje najwyższa zapadalność na choroby zawodowe. Szczegółowe dane o liczbie przypadków poszczególnych chorób zawodowych według płci, sekcji i działów PKD zawarte są w tabelach 3.1–3.19 (Załącznik 3).

Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (Sekcja A)

W tej sekcji działalności gospodarki narodowej stwierdzono 620 przypadków chorób zawodowych. W przeliczeniu na 100 000 pracujących zapadalność wynosiła 26,0. Wśród rozpoznanych patologii przeważały choroby zakaźne lub pasożytnicze – 88,9%

551 przypadków
551 cases

Ryc. 5. Struktura zawodowych chorób zakaźnych lub pasożytniczych wśród pracowników rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa w Polsce w 2018 r.

Fig. 5. Structure of infectious and parasitic occupational diseases among agriculture, forestry, hunting and fishing workers in Poland, 2018

Tabela 11. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci
Table 11. Occupational diseases in Poland in 2018 by NACE sections and gender

Sekcja Section	Liczba przypadków Number of cases			Współczynnik na 100 000 pracujących ogółem Rate per 100 000 employed persons
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	
Ogółem / Total	2022	1180	842	12,9
A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo / Agriculture, hunting, forestry and fishing	620	385	235	26,0
B Górnictwo i wydobywanie / Mining and quarrying	255	253	2	184,5
C Przetwórstwo przemysłowe / Manufacturing	544	330	214	20,3
D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych / Electricity, gas, steam and air conditioning supply	9	9	-	7,3
E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją / Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	8	7	1	5,2
F Budownictwo / Construction	79	75	4	8,6
G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle / Trade; repair of motor vehicles	24	12	12	1,0
H Transport i gospodarka magazynowa / Transportation and storage	11	11	-	1,3
I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi / Accommodation and catering	7	-	7	2,4
J Informacja i komunikacja / Information and communication	3	-	3	0,8
K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa / Financial and insurance activities	2	-	2	0,6
L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości/ Real estate activities	4	2	2	1,8
M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna / Professional, scientific and technical activities	10	7	3	1,5
N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca / Administrative and support service activities	12	10	2	2,0
O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne / Public administration and defence; compulsory social security	28	21	7	3,2
P Edukacja / Education	281	35	246	24,0
Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna / Human Health and social work activities	83	14	69	9,4
R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją / Arts, entertainment and recreation	14	7	7	9,1
S Pozostała działalność usługowa / Other service activities	28	2	26	9,0

(551 stwierdzeń), najczęstszą była borelioza, stanowiąc 95,3% przypadków w tej grupie chorób (ryc. 5).

Górnictwo i wydobywanie (Sekcja B)

W górnictwie stwierdzono 255 przypadków chorób zawodowych. Współczynnik zapadalności wynosił 184,5 na 100 000 pracujących. Wśród chorób dominowały pylice płuc (216 przypadków, 84,7% chorób

zawodowych stwierdzonych w tej sekcji) i ubytek słuchu (23 przypadki).

Przetwórstwo przemysłowe (Sekcja C)

W przemyśle stwierdzono 544 przypadki patologii zawodowej (20,3 na 100 000 pracujących). Najczęstsze były patologie obwodowego układu nerwowego – 149 przypadków (27,3% chorób stwierdzonych w tej sekcji), pylice płuc – 135 przypadków

Tabela 12. Dominujące choroby zawodowe stwierdzone w Polsce w 2018 r. w wybranych sekcjach gospodarki narodowej według Polskiej Klasyfikacji Działalności**Table 12.** Major categories of occupational diseases in selected NACE sections in Poland, 2018

	Sekcja Section	Współczynnik na 100 000 pracujących Rate per 100 000 employed persons	Liczba przypadków Number of cases	Dominujące schorzenia Major categories of occupational diseases
B	Górnictwo i wydobywanie / Mining and quarrying	184,5	255	Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i> (84,7%)
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo / Agriculture, hunting, forestry and fishing	26,0	620	Choroby zakaźne lub pasożytnicze / <i>Infectious and parasitic diseases</i> (88,9%)
P	Edukacja / <i>Education</i>	24,0	281	Przewlekłe choroby narządu głosu / <i>Chronic voice disorders</i> (96,4%)
C	Przetwórstwo przemysłowe / <i>Manufacturing</i>	20,3	544	Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / <i>Chronic diseases of peripheral nervous system</i> (27,4%) Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i> (24,8%) Ubytek słuchu / <i>Hearing loss</i> (11,6%) Nowotwory / <i>Malignant neoplasms</i> (10,5%)
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna / <i>Human health and social work activities</i>	9,4	83	Choroby zakaźne lub pasożytnicze / <i>Infectious and parasitic diseases</i> (49,4%)
F	Budownictwo / <i>Construction</i>	8,6	79	Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i> (45,6%) Ubytek słuchu / <i>Hearing loss</i> (13,9%)

(24,8%), a następnie, ubytek słuchu – 63 przypadki (11,6%), nowotwory złośliwe – 57 przypadków (10,5%), choroby układu ruchu – 41 przypadków (7,5%), choroby skóry – 27 przypadków (5,0%), astma oskrzelowa – 24 przypadki (4,4%) oraz choroby opłucnej wywołane pyłem azbestu – 22 przypadki (4,0%).

Choroby obwodowego układu nerwowego zdominowane były przez zespół cieśni w obrębie nadgarstka (147 przypadków). Wśród pylic najczęstsze były azbestowa (63 przypadki) i krzemowa (59 przypadków). Najczęstszymi nowotworami były raki płuca (33 przypadki) i międzybłoniaki opłucnej (21 przypadków). Na grupę chorób układu ruchu złożyło się m.in. po 14 przypadków zapalenia ścięgna i jego pochewki i zapalenia okołostawowego barku, 12 przypadków zapalenia nadkłykcia kości ramiennej oraz 1 przypadek zapalenia kaletki maziowej. Wśród chorób skóry najliczniejszą grupę stanowiło alergiczne kontaktowe zapalenie skóry (22 przypadki), a w chorobach opłucnej wywołanych pyłem azbestu przeważały rozległe zgrubienia opłucnej (19 przypadków).

Budownictwo (Sekcja F)

W przedsiębiorstwach zajmujących się działalnością budowlaną stwierdzono 79 chorób zawodowych. Liczba przypadków w przeliczeniu na

100 000 pracujących wyniosła 8,6. Najwięcej było pylic płuc (36 przypadków) i obustronnego trwałego ubytku słuchu (11 przypadków).

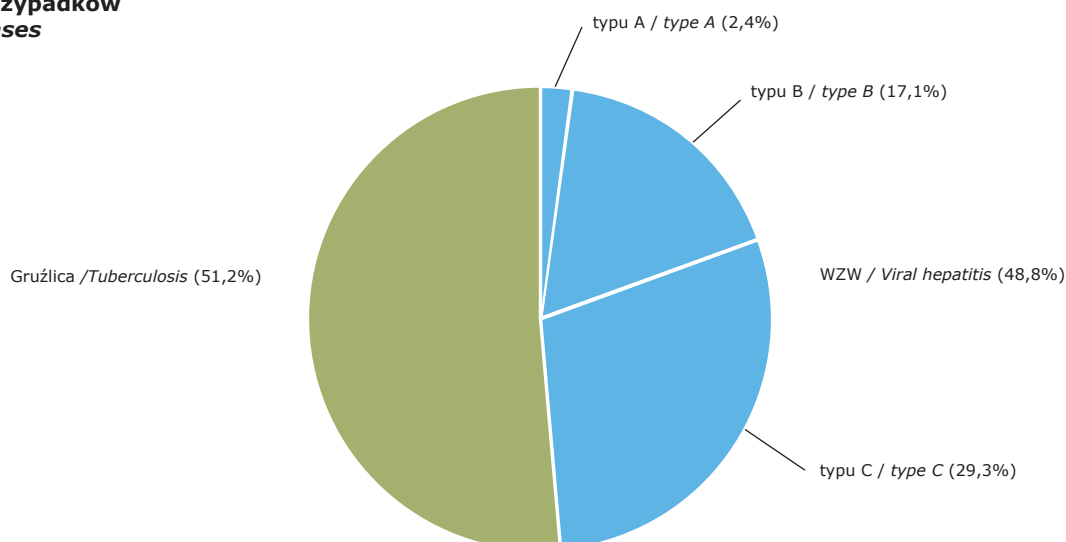
Edukacja (Sekcja P)

Liczba chorób zawodowych w placówkach zajmujących się szkolnictwem wyniosła 281. Współczynnik zapadalności w tej sekcji wynosił 24 przypadki na 100 000 pracujących. Wśród stwierdzonych schorzeń dominowały przewlekłe choroby narządu głosu wywołane nadmiernym wysiłkiem głosowym (271 przypadków), stanowiąc 96,4% tej grupy.

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Sekcja Q)

Wśród pracowników zajmujących się tą działalnością stwierdzono 83 przypadki chorób zawodowych, w tym 49,4% stanowiły choroby zakaźne lub pasożytnicze (41 przypadków), 15,7% choroby obwodowego układu nerwowego (13 przypadków), a 13,2% choroby skóry (11 przypadków) i 8,4% choroby układu ruchu (7 przypadków). Wśród chorób zakaźnych dominowała gruźlica z liczbą 21 przypadków. U 20 osób rozpoznano wirusowe zapalenie wątroby (w tym 12 typu C, 7 typu B i 1 typu A) (ryc. 6). Współczynnik zapadalności na choroby zawodowe w tej sekcji wynosił 9,4 przypadków na 100 000 pracujących.

41 przypadków
41 cases

Ryc. 6. Struktura zawodowych chorób zakaźnych lub pasożytniczych wśród pracowników opieki zdrowotnej i pomocy społecznej w Polsce w 2018 r.

Fig. 6. Structure diseases among of infectious and parasitic occupational health care and social workers in Poland, 2018

W celu pogłębienia informacji o chorobach zawodowych wśród pracujących w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej dokonano analizy danych w poszczególnych grupach działalności. Najwięcej chorób zawodowych stwierdzono wśród pracujących w opiece zdrowotnej – 76 przypadków, tj. 91,6% ogółu schorzeń występujących w sekcji Q. Dominowały choroby zakaźne lub pasożytnicze – 40 przypadków, w tym 21 gruźlicy i 19 wirusowego zapalenia wątroby. Z pozostałych wymienić należy choroby obwodowego układu nerwowego

(13 przypadków), choroby skóry (11 przypadków) i choroby układu ruchu (6 przypadków). Najczęściej zachorowania dotyczyły pielęgniarek – 34 przypadki (44,7%); najwięcej chorób odnotowano w szpitalnictwie – 45 przypadków, tj. 59,2% ogółu chorób stwierdzonych w całej grupie pracowników opieki zdrowotnej.

Dane liczbowe o chorobach zawodowych w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej zawarte są w tabelach 4.1– 4.3 w Załączniku 4.

9. Zróżnicowanie terytorialne zapadalności na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r.

W 2018 r. najwyższy współczynnik zapadalności na choroby zawodowe na 100 000 pracujących odnotowano w województwach: podlaskim (27,1), warmińsko-mazurskim (25,6), śląskim (23,8), lubuskim (21,1), świętokrzyskim (20,9) i zachodniopomorskim (20,6). Najniższa zapadalność była w województwach: podkarpackim (3,8), łódzkim (4,3), opolskim (5,0), mazowieckim (7,3) i pomorskim (9,9) (tabela 13, ryc. 7).

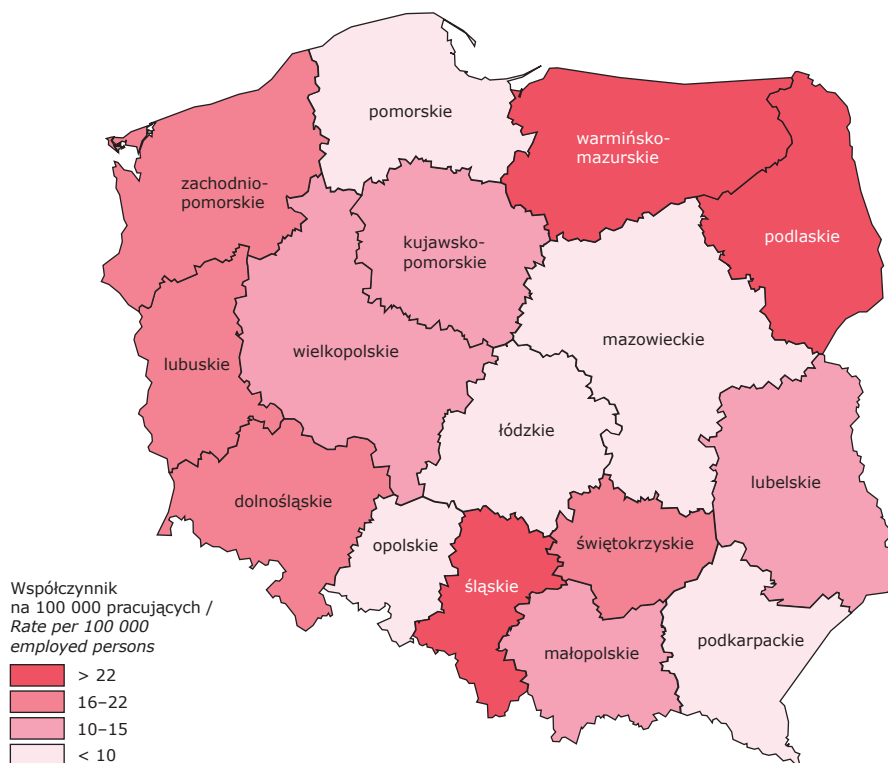
W dziewięciu województwach zapadalność na choroby zawodowe zmalała w porównaniu z rokiem 2017. Spadek współczynnika wynosił od 1,4% do 30,9%. W pozostałych siedmiu województwach, w których odnotowano wzrost zapadalności, współczynniki zwiększyły się od 0,5% do 28,2%. Najbardziej wzrosła zapadalność – w porównaniu z 2017 r. – w województwie wielkopolskim i zachodniopomorskim.

Wielkość współczynników jest związana z występującymi na danym terenie zagrożeniami dla zdrowia pracujących. Terytorialne zróżnicowanie zapadalności na klasyczne choroby zawodowe, takie

jak na przykład pylice płuc (od 0,0 na 100 000 pracujących w województwach kujawsko-pomorskim, opolskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim do 13,6 w województwie śląskim), jest odzwierciedleniem zróżnicowania obecności szczególnie szkodliwych przemysłów w poszczególnych województwach (ryc. 8 i 9).

Wśród dominujących obecnie chorób zawodowych znajdują się schorzenia niezwiązane z przemysłem, tj. choroby zakaźne lub pasożytnicze, występujące głównie wśród rolników, leśników i pracowników opieki zdrowotnej oraz przewlekłe choroby narządu głosu powodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, dotyczące w zdecydowanej większości nauczycieli.

Choroby zakaźne lub pasożytnicze charakteryzujące się współczynnikami w zakresie od 1,0 na 100 000 pracujących w województwie wielkopolskim do 24,6 w województwie podlaskim w znacznej mierze wpływają na wielkość zapadalności na choroby zawodowe w wielu województwach (ryc. 10).

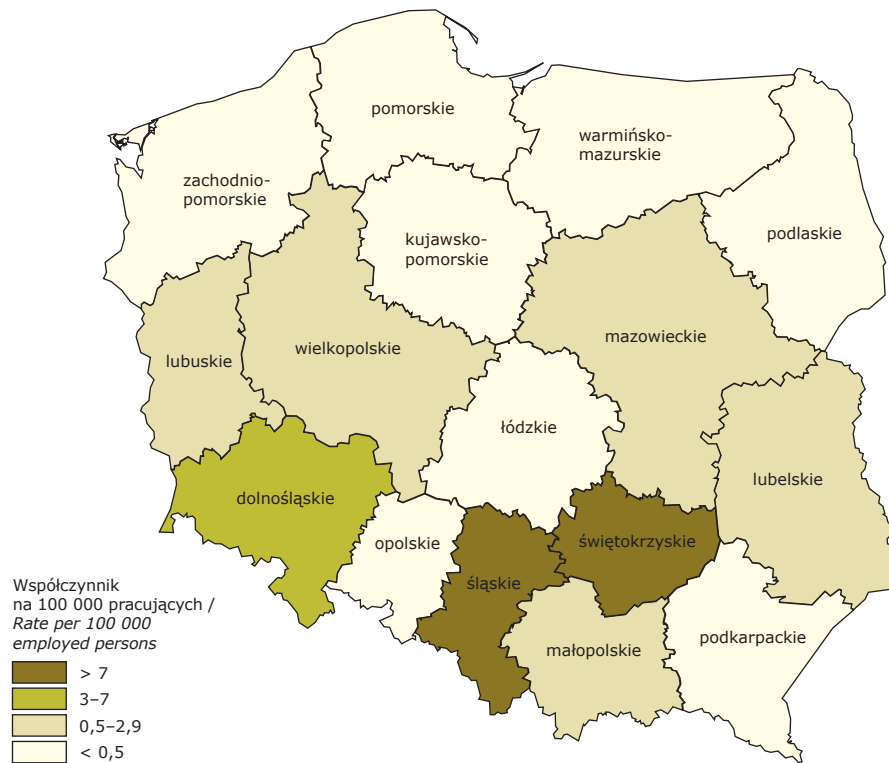

Ryc. 7. Terytorialne zróżnicowanie zapadalności na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r.
Fig. 7. Spatial distribution of the incidence rate of occupational diseases, Poland, 2018

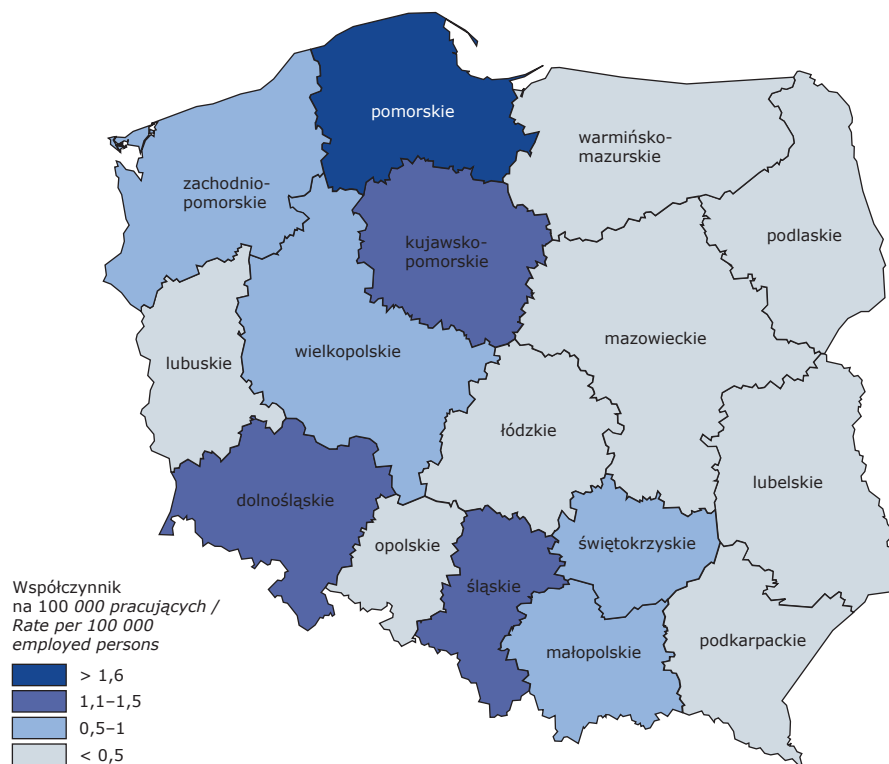

Tabela 13. Zapadalność na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według województw i najczęściej stwierdzane jednostki chorobowe**Table 13.** Incidence rates of occupational diseases by voivodships and most frequent nosologic units, Poland, 2018

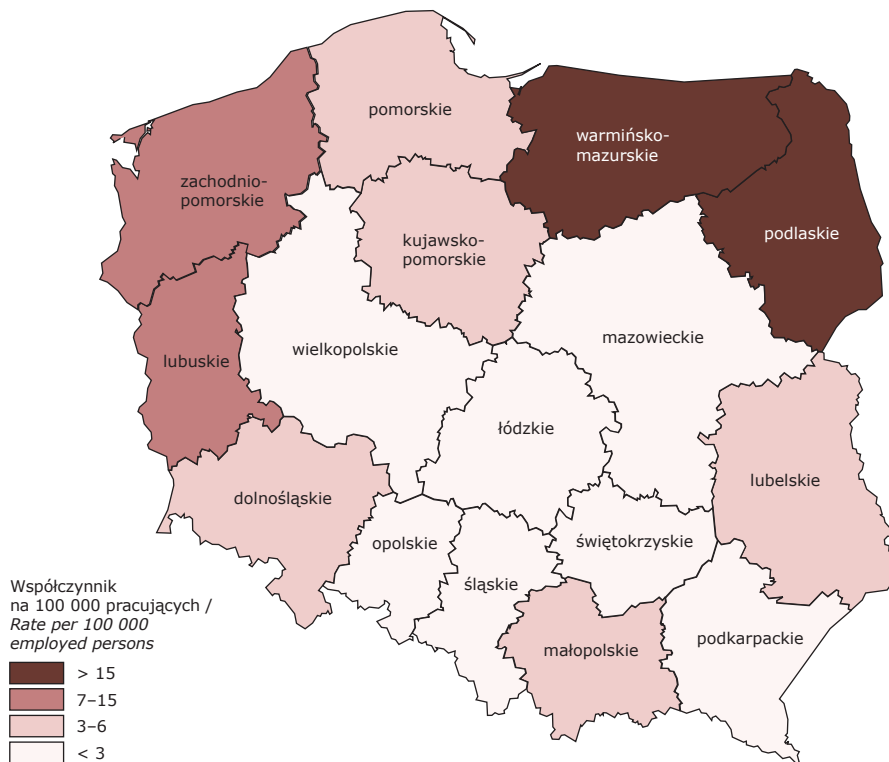
Województwo Voivodship	Współczynnik zapadalności na 100 000 pracujących Rate per 100 000 employed persons	Współczynnik zapadalności na 100 000 zatrudnionych Rate per 100 000 paid employees	Najczęstsze choroby zawodowe, przypadki Most frequent nosologic units, cases
Dolnośląskie	19,3	24,2	Choroby zakaźne lub pasożytnicze – 49, Choroby obwodowego układu nerwowego – 43, pylice płuc – 42 <i>Infectious and parasitic diseases, diseases of peripheral nervous system, pneumoconioses</i>
Kujawsko-pomorskie	14,0	19,4	Choroby zakaźne lub pasożytnicze – 31, Choroby narządu głosu – 25 <i>Infectious and parasitic diseases, voice disorders</i>
Lubelskie	12,5	23,7	Choroby zakaźne lub pasożytnicze – 45, choroby narządu głosu – 22 <i>Infectious and parasitic diseases, voice disorders</i>
Lubuskie	21,1	27,7	Choroby zakaźne lub pasożytnicze – 35 <i>Infectious and parasitic diseases</i>
Łódzkie	4,3	6,3	Choroby zakaźne lub pasożytnicze – 15 <i>Infectious and parasitic</i>
Małopolskie	11,7	17,2	Choroby zakaźne lub pasożytnicze – 44, choroby narządu głosu – 32 <i>Infectious and parasitic diseases, voice disorders</i>
Mazowieckie	7,3	9,1	Choroby zakaźne lub pasożytnicze – 79, pylice płuc – 36, choroby obwodowego układu nerwowego – 26 <i>Infectious and parasitic diseases, pneumoconioses, diseases of peripheral nervous system</i>
Opolskie	5,0	6,9	Choroby zakaźne lub pasożytnicze – 6 <i>Infectious and parasitic diseases</i>
Podkarpackie	3,8	6,5	Choroby zakaźne lub pasożytnicze – 11 <i>Infectious and parasitic diseases</i>
Podlaskie	27,1	46,3	Choroby zakaźne lub pasożytnicze – 99 <i>Infectious and parasitic diseases</i>
Pomorskie	9,9	12,7	Choroby zakaźne lub pasożytnicze – 28, ubytek słuchu – 18 <i>Infectious and parasitic diseases, hearing loss</i>
Śląskie	23,8	29,4	Pylice płuc – 223, choroby obwodowego układu nerwowego – 47 <i>Pneumoconioses, diseases of peripheral nervous system</i>
Świętokrzyskie	20,9	37,0	Pylice płuc – 35, choroby zakaźne lub pasożytnicze – 13 <i>Pneumoconioses, infectious and parasitic diseases</i>
Warmińsko-mazurskie	25,6	35,4	Choroby zakaźne lub pasożytnicze – 96 <i>Infectious and parasitic diseases</i>
Wielkopolskie	10,9	14,3	Choroby narządu głosu – 78, pylice płuc – 17 <i>Voice disorders, pneumoconioses</i>
Zachodniopomorskie	20,6	27,2	Choroby zakaźne lub pasożytnicze – 70, choroby narządu głosu – 16 <i>Infectious and parasitic diseases, voice disorders</i>

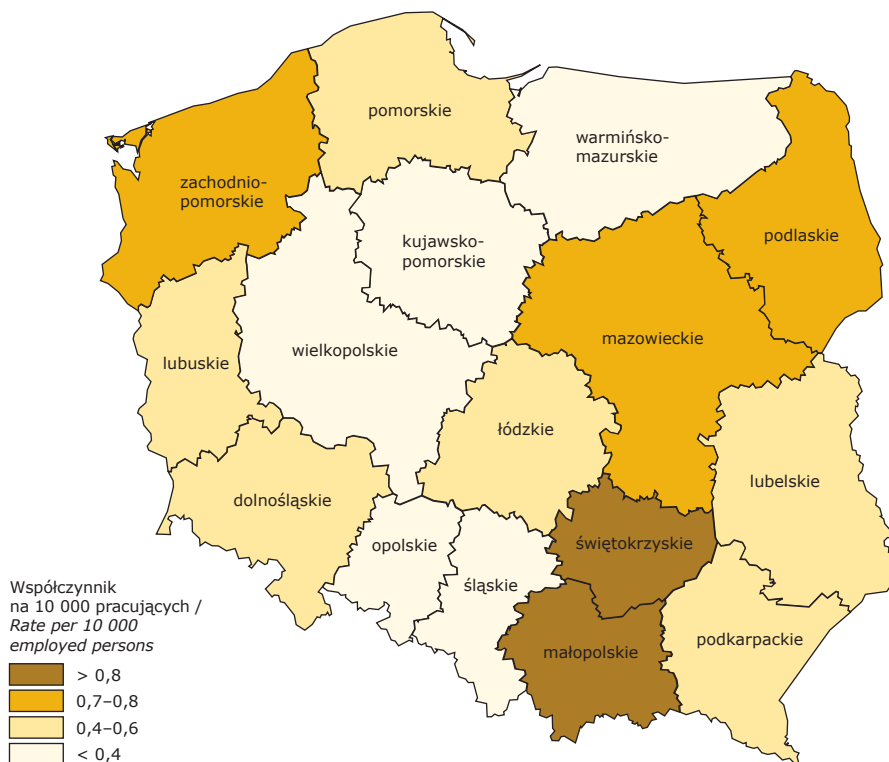
Ryc. 8. Terytorialne zróźnicowanie zapadalności na pylice płuc w Polsce w 2018 r.
Fig. 8. Spatial distribution of the incidence rate of pneumoconioses, Poland, 2018

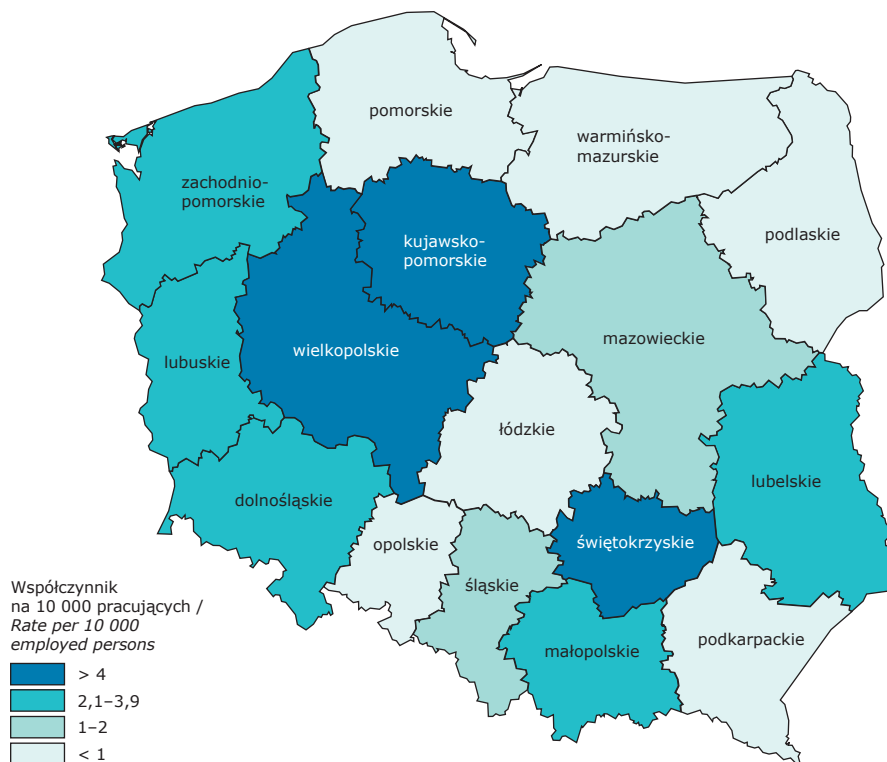
Ryc. 9. Terytorialne zróźnicowanie występowania ubytku słuchu uznanego za chorobę zawodową w Polsce w 2018 r.
Fig. 9. Spatial distribution of the incidence rate of hearing loss, Poland, 2018

Ryc. 10. Terytorialne zróżnicowanie zapadalności na choroby zakaźne lub pasożytnicze w Polsce w 2018 r.
Fig. 10. Spatial distribution of the incidence rate of infectious and parasitic diseases, Poland, 2018

Ryc. 11. Terytorialne zróżnicowanie zapadalności na choroby zakaźne lub pasożytnicze w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej w Polsce w 2018 r.
Fig. 11. Spatial distribution of the incidence rate of infectious and parasitic diseases among health and social workers, Poland, 2018

Ryc. 12. Terytorialne zróżnicowanie zapadalności na choroby narządu głosu wśród pracujących w edukacji w Polsce w 2018 r.

Fig. 12. Spatial distribution of the incidence rate of chronic voice disorders among education workers, Poland, 2018

Na ryc. 11 i 12 pokazano terytorialne zróżnicowanie zapadalności pracowników ochrony zdrowia na choroby zakaźne i pracowników edukacji na choroby narządu głosu. Choroby zakaźne i pasożytnicze w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej najczęściej odnotowano w województwie świętokrzyskim (1,0). W pozostałych województwach wartość tego współczynnika nie przekracza 1,0 na 10 000 pracujących.

Rozpiętość współczynników zapadalności na choroby narządu głosu wśród pracowników edukacji wynosiła od 0,2 na 10 000 pracujących w województwie warmińsko-mazurskim do 7,0 przypadków na 10 000 pracujących w województwie wielkopolskim. Na konieczność wyjaśnienia tych rozbieżności zwracamy uwagę już od kilku lat. Tak znaczne zróżnicowanie wartości współczynników w województwach wskazywać może na niejednorodność stosowanych metod i kryteriów diagnostycznych oraz

orzeczniczych. Teza ta wymaga jednak pogłębionej analizy z uwzględnieniem m.in. stażu pracy i wieku osób zatrudnionych w edukacji w poszczególnych województwach.

Szczegółowe dane o chorobach zawodowych w województwach zawierają tabele 2.1.–2.6. w Załączniku 2.

Zestawienie miejsc pracy osób, w których w 2018 r. stwierdzono chorobę zawodową, wykazało u ośmiu pracodawców skupienia liczące ponad 10 przypadków chorób – głównie są to kopalnie węgla kamiennego. W przedsiębiorstwach tych ogółem stwierdzono 254 przypadki chorób zawodowych, tj. 12,6% wszystkich zachorowań w Polsce. Z zakładów tych pochodziło 49,2% wszystkich pylic, 40,7% chorób opłucnej lub osierdzia wywołanych pyłem azbestu, 16,9% nowotworów i 10,8% obustronnego ubytku słuchu.

10. Podsumowanie

W 2018 r. stwierdzono w Polsce 2022 przypadki chorób zawodowych, tj. o 80 (4,1%) przypadków więcej w porównaniu z rokiem 2017. Największy wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym w liczbach bezwzględnych odnotowano w przewlekłych chorobach narządu głosu (o 40 przypadków). Największy spadek w liczbach bezwzględnych dotyczył pylic płuc (o 23 przypadki).

Do dominujących obecnie chorób zawodowych należą: choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa, pylice płuc, przewlekłe choroby narządu głosu, choroby obwodowego układu nerwowego, ubytek słuchu oraz przewlekłe choroby układu ruchu. Patologie te stanowią w sumie 86,3% stwierdzonych przypadków.

Zachorowania na choroby zawodowe wśród mężczyzn stanowiły 58,4% wszystkich zarejestrowanych przypadków. Przypadki przewlekłego obturacyjnego zapalenia oskrzeli i choroby płuc wywołanej pyłem metali twardych odnotowano tylko u mężczyzn. W grupach chorób takich jak pylice płuc i ubytek słuchu udział mężczyzn wynosił ponad 90% przypadków. Stwierdzenia chorób narządu głosu oraz obwodowego układu nerwowego w ponad 80% przypadków dotyczyły kobiet.

Większość, 90,4% stwierdzonych chorób zawodowych, powstała po minimum 10-letnim okresie pracy w narażeniu na czynnik szkodliwy. 72,6% przypadków dotyczyło osób z ponad 20 letnim stażem pracy w narażeniu.

Ogółem 89,0% przypadków chorób zawodowych stwierdzono u osób w wieku powyżej 45 lat. Stwierdzenie choroby zawodowej w wieku emerytalnym dotyczyło 24,1% mężczyzn i 35,7% kobiet.

Największa liczba orzeczonych chorób zawodowych dotyczyła rolników, ogrodników, leśników i rybaków (508 osób), a w szczególności rolników produkcji towarowej. Choroby zawodowe w tej grupie stanowiły 25,1% wszystkich stwierdzonych chorób zawodowych.

Zapadalność na choroby zawodowe wyrażała się współczynnikiem 12,9 przypadków na 100 000 pracujących (dla mężczyzn 14,1, dla kobiet 11,4). Najwyższą zapadalność, jeśli chodzi o rodzaje działalności społeczno-gospodarczej, odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (184,5), w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (26,0), edukacji (24,0), przetwórstwie przemysłowym (20,3) oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (9,4).

Najwyższą zapadalnością na choroby zawodowe na 100 000 pracujących charakteryzowały się

województwa: podlaskie (27,1), warmińsko-mazurskie (25,6), lubuskie (21,1) i zachodniopomorskie (20,6), gdzie dominowały choroby zakaźne i pasożytnicze, głównie borelioza, oraz województwa: śląskie (23,8) i świętokrzyskie (20,9), w których największy udział w chorobach zawodowych miały pylice płuc. Najniższe współczynniki zapadalności na 100 000 pracujących odnotowano w województwie: podkarpackim (3,8), łódzkim (4,3) i opolskim (5,0). Zróżnicowanie zapadalności na choroby zawodowe w województwach od wartości poniżej 4 do ponad 27 przypadków na 100 000 pracujących jest oczywistą konsekwencją zróżnicowania rodzajów działalności gospodarczej na danym terenie.

Rozpiętość współczynników zapadalności na choroby narządu głosu wśród pracowników edukacji wynosiła od 0,2 na 10 000 pracujących w województwie warmińsko-mazurskim do 7,0 przypadków na 10 000 pracujących w województwie wielkopolskim. Tak znaczne zróżnicowanie wartości współczynników w województwach wskazywać może na niejednorodność stosowanych metod i kryteriów diagnostycznych oraz orzeczniczych.

Pylice górników kopalń węgla, z liczbą 237 nowych przypadków w 2018 roku, utrzymują się w dalszym ciągu na czołowym miejscu wśród chorób zawodowych w Polsce. Pylice górników ze względu na specyfikę patologii, jej skutki i częstość występowania w dużej w naszym kraju grupie zawodowej, stanowią poważny problem zdrowotny i społeczny.

Załącznik 1

Liczba przypadków chorób zawodowych
według wybranych cech
i współczynniki zapadalności
na 100 000 pracujących i na 100 000 zatrudnionych
w gospodarce narodowej

Annex 1

*Number of cases of occupational diseases
and incidence rates per 100 000 employed persons
and per 100 000 paid employees
in national economy*

Tabela 1.1. Choroby zawodowe w Polsce w latach 1994–2018**Table 1.1.** Occupational diseases in Poland, 1994–2018

Rok Year	Liczba przypadków Number of cases			Współczynnik na 100 000 pracujących Rate per 100 000 employed persons			Współczynnik na 100 000 zatrudnionych Rate per 100 000 paid employees		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
1994	11156	6876	4280	75,6	87,6	62,0	131,1	154,3	105,6
1995	11320	6791	4529	75,9	85,8	64,6	117,0	133,1	99,0
1996	11318	6751	4567	75,6	84,7	65,2	116,0	132,2	98,2
1997	11685	6638	5047	75,4	81,2	69,1	116,9	126,7	106,2
1998	12017	6876	5141	75,4	81,5	68,5	117,3	127,8	105,5
1999	9982	5296	4686	62,7	63,7	61,6	98,0	99,8	96,0
2000	7339	3965	3374	46,9	48,1	45,2	73,9	77,0	70,3
2001	6007	3516	2491	39,6	44,4	34,4	63,2	72,1	53,8
2002	4915	2972	1943	33,5	39,1	27,5	53,6	63,5	43,3
2003	4365	2654	1711	29,2	33,9	24,1	46,6	54,5	38,0
2004	3790	2306	1484	25,7	29,7	21,2	41,0	47,7	33,6
2005	3249	2021	1228	25,5	29,3	21,1	34,8	40,9	27,8
2006	3129	1855	1274	24,3	26,6	21,5	32,8	36,8	28,3
2007	3285	1889	1396	24,8	26,3	23,1	33,5	36,3	30,3
2008	3546	2075	1471	25,7	27,6	23,5	34,7	38,4	30,6
2009	3146	1906	1240	22,4	24,8	19,5	29,9	34,1	25,1
2010	2933	1990	943	21,3	26,6	15,0	28,3	36,4	19,2
2011	2562	1791	771	18,2	23,6	11,8	24,6	32,7	15,6
2012	2402	1601	801	16,9	20,9	12,2	23,0	29,2	16,2
2013	2214	1458	756	15,6	19,3	11,4	21,4	27,2	15,2
2014	2351	1549	802	16,5	20,6	11,9	22,6	29,0	15,9
2015	2094	1297	797	14,4	16,9	11,6	19,6	23,7	15,4
2016	2119	1409	710	14,3	18,0	10,1	19,5	25,3	13,4
2017	1942	1157	785	12,7	14,3	10,9	17,3	20,0	14,3
2018	2022	1180	842	12,9	14,1	11,4	17,5	19,7	15,0

Tabela 1.2. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych
Table 1.2. Occupational diseases in Poland in 2018, by nosologic units

Choroby zawodowe <i>Occupational diseases</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>	%	Współczynnik na 100 000 pracujących <i>Rate per 100 000 employed persons</i>	Współczynnik na 100 000 zatrudnionych <i>Rate per 100 000 paid employees</i>
Ogółem / Total	2022	100,0	12,9	17,5
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa / <i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>	2	0,1	0,0	0,0
Gorączka metaliczna / <i>Metallic fever</i>	-		0	0
Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i>	392	19,4	2,5	3,4
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu / <i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>	27	1,3	0,2	0,2
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli / <i>Chronic obstructive bronchitis</i>	4	0,2	0,0	0,0
Astma oskrzelowa / <i>Bronchial asthma</i>	46	2,3	0,3	0,4
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych / <i>Extrinsic allergic alveolitis</i>	22	1,1	0,1	0,2
Ostre uogólnione reakcje alergiczne / <i>Acute general allergic reactions</i>	-	0	0	0
Byssinoza / <i>Byssinosis</i>	-	0	0	0
Beryloza / <i>Berylliosis</i>	-	0	0	0
Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych / <i>Lung diseases induced by hard metals dust</i>	1	0,1	0,0	0,0
Alergiczny nieżyt nosa / <i>Allergic rhinitis</i>	19	0,9	0,1	0,2
Zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym / <i>Oedematous laryngitis induced by allergy</i>	-	0	0	0
Przedziurawienie przegrody nosa / <i>Nasal septum perforation</i>	-	0	0	0
Przewlekłe choroby narządu głosu / <i>Chronic voice disorders</i>	282	14,0	1,8	2,4
Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego / <i>Diseases caused by ionizing radiation</i>	-	0	0	0
Nowotwory złośliwe / <i>Malignant neoplasms</i>	77	3,8	0,5	0,7
Choroby skóry / <i>Skin diseases</i>	59	2,9	0,4	0,5
Przewlekłe choroby układu ruchu / <i>Chronic diseases of locomotor system</i>	93	4,6	0,6	0,8
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / <i>Chronic diseases of peripheral nervous system</i>	200	9,9	1,3	1,7
Ubytek słuchu / <i>Hearing loss</i>	111	5,5	0,7	1,0
Zespół wibracyjny / <i>Vibration syndrome</i>	17	0,8	0,1	0,1
Choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego / <i>Diseases induced by work under increased atmospheric pressure</i>	-	0	0	0
Choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia / <i>Diseases induced by high or low temperature of environment</i>	-	0	0	0
Choroby układu wzrokowego / <i>Diseases of visual system</i>	4	0,2	0,0	0,0
Choroby zakaźne lub pasożytnicze / <i>Infectious and parasitic diseases</i>	666	32,9	4,2	5,8

Tabela 1.3. Choroby zawodowe wśród mężczyzn w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych
Table 1.3. Occupational diseases among males in Poland in 2018 by nosologic units

Choroby zawodowe <i>Occupational diseases</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>	%	Współczynnik na 100 000 pracujących <i>Rate per 100 000 employed persons</i>	Współczynnik na 100 000 zatrudnionych <i>Rate per 100 000 paid employees</i>
Ogółem / Total	1180	100,0	14,1	19,7
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa / <i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>	1	0,1	0,0	0,0
Gorączka metaliczna / <i>Metallic fever</i>	-	0	0	0
Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i>	369	31,3	4,4	6,2
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu/ <i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>	24	2,0	0,3	0,4
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli / <i>Chronic obstructive bronchitis</i>	4	0,3	0,0	0,1
Astma oskrzelowa / <i>Bronchial asthma</i>	32	2,7	0,4	0,5
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych / <i>Extrinsic allergic alveolitis</i>	11	0,9	0,1	0,2
Ostre uogólnione reakcje alergiczne / <i>Acute general allergic reactions</i>	-	0	0	0
Byssinoza / <i>Byssinosis</i>	-	0	0	0
Beryloza / <i>Berylliosis</i>	-	0	0	0
Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych / <i>Lung diseases induced by hard metals dust</i>	1	0,1	0,0	0,0
Alergiczny nieżyt nosa / <i>Allergic rhinitis</i>	10	0,9	0,1	0,2
Zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym / <i>Oedematous laryngitis induced by allergy</i>	-	0	0	0
Przedziurawienie przegrody nosa / <i>Nasal septum perforation</i>	-	0	0	0
Przewlekłe choroby narządu głosu / <i>Chronic voice disorders</i>	33	2,8	0,4	0,6
Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego / <i>Diseases caused by ionizing radiation</i>	-	0	0	0
Nowotwory złośliwe / <i>Malignant neoplasms</i>	59	5,0	0,7	1,0
Choroby skóry / <i>Skin diseases</i>	21	1,8	0,3	0,4
Przewlekłe choroby układu ruchu / <i>Chronic diseases of locomotor system</i>	39	3,3	0,5	0,7
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / <i>Chronic diseases of peripheral nervous system</i>	37	3,1	0,4	0,6
Ubytek słuchu / <i>Hearing loss</i>	110	9,3	1,3	1,8
Zespół wibracyjny / <i>Vibration syndrome</i>	15	1,3	0,2	0,3
Choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego / <i>Diseases induced by work under increased atmospheric pressure</i>	-	0	0	0
Choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia / <i>Diseases induced by high or low temperature of environment</i>	-	0	0	0
Choroby układu wzrokowego / <i>Diseases of visual system</i>	2	0,2	0,0	0,0
Choroby zakaźne lub pasożytnicze / <i>Infectious and parasitic diseases</i>	412	34,9	4,9	6,9

Tabela 1.4. Choroby zawodowe wśród kobiet w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych
Table 1.4. Occupational diseases among females in Poland in 2018 by nosologic units

Choroby zawodowe <i>Occupational diseases</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>	%	Współczynnik na 100 000 pracujących <i>Rate per 100 000 employed persons</i>	Współczynnik na 100 000 zatrudnionych <i>Rate per 100 000 paid employees</i>
Ogółem / Total	842	100,0	11,4	15,0
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa / <i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>	1	0,1	0,0	0,0
Gorączka metaliczna / <i>Metallic fever</i>	-	0	0	0
Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i>	23	2,7	0,3	0,4
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu / <i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>	3	0,4	0,0	0,1
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli / <i>Chronic obstructive bronchitis</i>	-	0	0	0
Astma oskrzelowa / <i>Bronchial asthma</i>	14	1,7	0,2	0,2
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych / <i>Extrinsic allergic alveolitis</i>	11	1,3	0,1	0,2
Ostre uogólnione reakcje alergiczne / <i>Acute general allergic reactions</i>	-	0	0	0
Byssinoza / <i>Byssinosis</i>	-	0	0	0
Beryloza / <i>Berylliosis</i>	-	0	0	0
Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych / <i>Lung diseases induced by hard metals dust</i>	-	0	0	0
Alergiczny nieżyt nosa / <i>Allergic rhinitis</i>	9	1,1	0,1	0,2
Zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym / <i>Oedematous laryngitis induced by allergy</i>	-	0	0	0
Przedziurawienie przegrody nosa / <i>Nasal septum perforation</i>	-	0	0	0
Przewlekłe choroby narządu głosu / <i>Chronic voice disorders</i>	249	29,6	3,4	4,4
Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego / <i>Diseases caused by ionizing radiation</i>	-	0	0	0
Nowotwory złośliwe / <i>Malignant neoplasms</i>	18	2,1	0,2	0,3
Choroby skóry / <i>Skin diseases</i>	38	4,5	0,5	0,7
Przewlekłe choroby układu ruchu / <i>Chronic diseases of locomotor system</i>	54	6,4	0,7	1,0
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / <i>Chronic diseases of peripheral nervous system</i>	163	19,4	2,2	2,9
Ubytek słuchu / <i>Hearing loss</i>	1	0,1	0,0	0,0
Zespół wibracyjny / <i>Vibration syndrome</i>	2	0,2	0,0	0,0
Choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego / <i>Diseases induced by work under increased atmospheric pressure</i>	-	0	0	0
Choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia / <i>Diseases induced by high or low temperature of environment</i>	-	0	0	0
Choroby układu wzrokowego / <i>Diseases of visual system</i>	2	0,2	0,0	0,0
Choroby zakaźne lub pasożytnicze / <i>Infectious and parasitic diseases</i>	254	30,2	3,4	4,5

Tabela 1.5. Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne w Polsce w 2018 r.
Table 1.5. Acute and chronic intoxications with chemical substances and their sequels in Poland, 2018

Czynniki chemiczne lub ich związki <i>Chemical substances or its compounds</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>					
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	w tym: zatrucia przewlekłe <i>of which: chronic intoxications</i>		
				ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
Ogółem / Total	2	1	1	1	-	1
Ołów / <i>Lead</i>	1	1	-	-	-	-
Cytostatyki / <i>Cytotoxic agents</i>	1	-	1	1	-	1

Tabela 1.6. Pylice płuc w Polsce w 2018 r.
Table 1.6. Pneumoconioses in Poland, 2018

Pylice <i>Pneumoconioses</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>			%		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
Ogółem / Total	392	369	23	100,0	100,0	100,0
Pylica krzemowa / <i>Silicosis</i>	74	71	3	18,9	19,2	13,0
Pylica górników kopalń węgla / <i>Coal workers pneumoconiosis</i>	237	237	-	60,4	64,3	0
Pylico-gruźlica / <i>Pneumoconiosis associated with tuberculosis</i>	4	4	-	1,0	1,1	0
Pylica spawaczy / <i>Welders' pneumoconiosis</i>	9	9	-	2,3	2,4	0
Pylica azbestowa i inne pylice krzemianowe / <i>Asbestosis and other pneumoconioses due to silicates</i>	65	46	19	16,6	12,5	82,6
Pylice wywołane pyłami metali / <i>Pneumoconioses due to metal dusts</i>	3	2	1	0,8	0,5	4,4

Tabela 1.7. Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu w Polsce w 2018 r.
Table 1.7. Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust in Poland, 2018

Choroby zawodowe opłucnej lub osierdzia <i>Occupational diseases of pleura or pericardium</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
Ogółem / Total	27	24	3
Rozległe zgrubienia opłucnej / <i>Diffuse thickening of pleura</i>	22	20	2
Rozległe blaszki opłucnej lub osierdzia / <i>Diffuse plaques of pleura or pericardium</i>	5	4	1

Tabela 1.8. Zewnętrzne pochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych w Polsce w 2018 r.**Table 1.8.** *Extrinsic allergic alveolitis in Poland, 2018*

Zewnętrzne pochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych <i>Extrinsic allergic alveolitis</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
Ogółem / Total	22	11	11
Postać ostra i podostra / <i>Acute or sub-acute form</i>	11	4	7
Postać przewlekła / <i>Chronic form</i>	11	7	4

Tabela 1.9. Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym w Polsce w 2018 r.**Table 1.9.** *Chronic voice disorders due to excessive vocal effort in Poland, 2018*

Przewlekłe choroby narządu głosu <i>Chronic voice disorders</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>			%		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
Ogółem / Total	282	33	249	100,0	100,0	100,0
Guzki głosowe twarde / <i>Hard vocal nodules</i>	8	-	8	2,8	0	3,2
Wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych / <i>Secondary hypertrophic changes of vocal folds</i>	90	11	79	31,9	33,3	31,7
Niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią / <i>Paresis of internal muscles of larynx with fusiform insufficiency of glottis and persistent hoarseness</i>	182	22	160	64,6	66,7	64,3
Wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych z niedowładem mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią* / <i>Secondary hypertrophic changes of vocal folds with paresis of internal muscles of larynx with fusiform insufficiency of glottis and persistent hoarseness *</i>	2	-	2	0,7	0	0,8

* W liście chorób zawodowych wyszczególnione są tylko trzy pierwsze podgrupy chorób narządu głosu, ale ze względu na zgłaszane złożone rozpoznania uwidoczniona została w tabeli ta dodatkowa podgrupa / *The Polish list of occupational diseases covers only the first three categories of voice disorders however in view of existing diagnosed of cases with symptoms pertaining both to the second and third category, where a differential diagnosis is difficult, a fourth, combined category has been distinguished and displayed in the table.*

Tabela 1.10. Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników środowiska pracy w Polsce w 2018 r.
Table 1.10. Malignant neoplasms induced by carcinogens present in work environment in Poland, 2018

Nowotwory zawodowe <i>Occupational cancers</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>			%		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
Ogółem / Total	77	59	18	100,0	100,0	100,0
Rak płuca / <i>Lung cancer</i>	42	35	7	54,5	59,3	38,8
Międzybłoniak opłucnej lub otrzewnej / <i>Pleural or peritoneal mesothelioma</i>	28	19	9	36,4	32,2	50,0
Nowotwór układu krwiotwórczego / <i>Neoplasms of hematopoietic system</i>	1	1	-	1,3	1,7	0
Nowotwór skóry / <i>Skin cancer</i>	1	-	1	1,3	0	5,6
Nowotwór pęcherza moczowego / <i>Bladder cancer</i>	1	-	1	1,3	0	5,6
Nowotwór nosa i zatok przynosowych / <i>Malignant neoplasms of nose and accessory sinuses</i>	1	1	-	1,3	1,7	0
Nowotwory wywołane działaniem promieniowania jonizującego z prawdopodobieństwem indukcji przekraczającym 10% / <i>Malignant neoplasms for which the probability of induction by radiation is greater than 10%</i>	3	3	-	3,9	5,1	0
w tym: płuca / <i>lung</i>	3	3	-	100,0	100,0	0

Tabela 1.11. Choroby skóry w Polsce w 2018 r.
Table 1.11. Diseases of skin in Poland, 2018

Choroby skóry <i>Skin diseases</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>			%		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
Ogółem / Total	59	21	38	100,0	100,0	100,0
Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry / <i>Allergic contact dermatitis</i>	47	14	33	79,7	66,7	86,8
Kontaktowe zapalenie skóry z podrażnienia / <i>Irritant contact dermatitis</i>	9	5	4	15,2	23,8	10,6
Pokrzywka kontaktowa / <i>Contact urticaria</i>	2	2	-	3,4	9,5	0
Fotodermatozy zawodowe / <i>Occupational photodermatoses</i>	1	-	1	1,7	0	2,6

Tabela 1.12. Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy w Polsce w 2018 r.
Table 1.12. Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed in Poland, 2018

Choroby układu ruchu <i>Diseases of locomotor system</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>			%		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
Ogółem / Total	93	39	54	100,0	100,0	100,0
Przewlekłe zapalenie ścięgna i pochewki / <i>Tendovaginitis</i>	25	5	20	26,9	12,8	37,0
Przewlekłe zapalenie kaletki maziowej / <i>Bursitis</i>	1	-	1	1,1	0	1,9
Przewlekłe uszkodzenie łąkotki / <i>Lesion of meniscus</i>	9	6	3	9,7	15,4	5,6
Przewlekłe zapalenie okołostawowe barku / <i>Periarticular inflammation of shoulder joint</i>	32	20	12	34,4	51,3	22,2
Przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej / <i>Epicondylitis of shoulder bone</i>	26	8	18	27,9	20,5	33,3

Tabela 1.13. Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy w Polsce w 2018 r.

Table 1.13. Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way the job is performed in Poland, 2018

Choroby obwodowego układu nerwowego <i>Diseases of peripheral nervous system</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>			%		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
Ogółem / Total	200	37	163	100,0	100,0	100,0
Zespół cieśni w obrębie nadgarstka / <i>Carpal tunnel syndrome</i>	197	35	162	98,5	94,6	99,4
Zespół rowka nerwu łokciowego / <i>Groove of ulnar nerve syndrome</i>	2	1	1	1,0	2,7	0,6
Uszkodzenie nerwu strzałkowego wspólnego u osób wykonujących pracę w pozycji kucznej / <i>Common fibular nerve lesion in persons working in squat position</i>	1	1	-	0,5	2,7	0

Tabela 1.14. Zespół wibracyjny w Polsce w 2018 r.

Table 1.14. Vibration syndrome in Poland, 2018

Zespół wibracyjny <i>Vibration syndrome</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
Ogółem / Total	17	15	2
Postać naczyniowo-nerwowa / <i>Vibratory angioneuropathy</i>	9	7	2
Postać kostno-stawowa / <i>Osteoarticular form</i>	2	2	-
Postać mieszana: naczyniowo-nerwowa i kostno-stawowa / <i>Mixed form: angioneuropathy and osteoarticular disorders</i>	6	6	-

Tabela 1.15. Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi w Polsce w 2018 r.

Table 1.15. Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents in Poland, 2018

Choroby układu wzrokowego <i>Diseases of visual system</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
Ogółem / Total	4	2	2
Alergiczne zapalenie spojówek / <i>Allergic conjunctivitis</i>	1	1	-
Zaćma wywołana działaniem promieniowania podczerwonego lub długofalowego nadfioletowego / <i>Cataract induced by infrared or long-wave ultraviolet radiation</i>	1	-	1
Zaćma wywołana działaniem promieniowania podczerwonego lub długofalowego nadfioletowego / <i>Cataract induced by infrared or long-wave ultraviolet radiation</i>	1	1	-
Centralne zmiany zwyrodnieniowe siatkówki i naczyńówki wywołane krótkofalowym promieniowaniem podczerwonym lub promieniowaniem widzialnym z obszaru widma niebieskiego / <i>Central retinal and choroidal degeneration induced by short-wave infrared radiation or visible radiation of blue spectrum</i>	1	-	1

Tabela 1.16. Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa w Polsce w 2018 r.

Table 1.16. Infectious and parasitic diseases and their sequels in Poland, 2018

Choroby zakaźne lub pasożytnicze <i>Infectious and parasitic diseases and their sequels</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>			%		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
Ogółem / Total	666	412	254	100,0	100,0	100,0
Wirusowe zapalenie wątroby / <i>Viral hepatitis</i>	22	6	16	3,3	1,5	6,3
w tym: typu B / <i>type B</i>	7	2	5	31,8	33,3	31,3
typu C / <i>type C</i>	13	2	11	59,1	33,3	68,7
typu A / <i>type A</i>	2	2	-	9,1	33,3	0
Gruźlica / <i>Tuberculosis</i>	25	9	16	3,7	2,2	6,3
Brucelloza / <i>Brucellosis</i>	2	1	1	0,3	0,2	0,4
Choroby przenoszone przez kleszcze / <i>Tick-borne diseases</i>	608	391	217	91,3	94,9	85,4
w tym: borelioza / <i>borreliosis</i>	588	384	204	96,7	98,2	94,0
zapalenie mózgu / <i>encephalitis</i>	20	7	13	3,3	1,8	6,0
Inne / <i>Other</i>	9	5	4	1,4	1,2	1,6

Tabela 1.17. Choroby zawodowe w Polsce w latach 2016–2018 według jednostek chorobowych
Table 1.17. Occupational diseases in Poland in 2016–2018 by nosologic units

Jednostka chorobowa <i>Nosologic unit</i>	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>			Współczynnik na 100 000 pracujących <i>Rate per 100 000 employed persons</i>			Współczynnik na 100 000 zatrudnionych <i>Rate per 100 000 paid employees</i>		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Ogółem / Total	2119	1942	2022	14,3	12,7	12,9	19,5	17,3	17,5
1 Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa / <i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>	9	1	2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
2 Gorączka metaliczna / <i>Metallic fever</i>	-	-	-	0	0	0	0	0	0
3 Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i>	603	415	392	4,1	2,7	2,5	5,6	3,7	3,4
4 Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu / <i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>	41	37	27	0,3	0,2	0,2	0,4	0,3	0,2
5 Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli / <i>Chronic obstructive bronchitis</i>	3	1	4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6 Astma oskrzelowa / <i>Bronchial asthma</i>	49	32	46	0,3	0,2	0,3	0,5	0,3	0,4
7 Zewnętrzne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych / <i>Extrinsic allergic alveolitis</i>	22	16	22	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2
8 Ostre uogólnione reakcje alergiczne / <i>Acute general allergic reactions</i>	2	4	-	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0
9 Byssinoza / <i>Byssinosis</i>	-	-	-	0	0	0	0	0	0
10 Beryloza / <i>Berylliosis</i>	-	-	-	0	0	0	0	0	0
11 Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych / <i>Lung diseases induced by hard metals dust</i>	2	-	1	0	0	0,0	0,0	0	0,0
12 Alergiczny nieżyt nosa / <i>Allergic rhinitis</i>	26	17	19	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
13 Zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym / <i>Oedematous laryngitis induced by allergy</i>	-	-	-	0	0	0	0	0	0
14 Przedziurawienie przegrody nosa / <i>Nasal septum perforation</i>	-	-	-	0,0	0	0	0	0	0
15 Przewlekłe choroby narządu głosu / <i>Chronic voice disorders</i>	205	242	282	1,4	1,6	1,8	1,9	2,2	2,4
16 Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego / <i>Diseases caused by ionizing radiation</i>	1	-	-	0,0	0	0	0,0	0	0
17 Nowotwory złośliwe / <i>Malignant neoplasms</i>	66	63	77	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6	0,7
18 Choroby skóry / <i>Skin diseases</i>	65	65	59	0,4	0,4	0,4	0,6	0,6	0,5
19 Przewlekłe choroby układu ruchu / <i>Chronic diseases of locomotor system</i>	116	92	93	0,8	0,6	0,6	1,1	0,8	0,8
20 Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / <i>Chronic diseases of peripheral nervous system</i>	182	200	200	1,2	1,3	1,3	1,7	1,8	1,7
21 Ubytek słuchu / <i>Hearing loss</i>	133	100	111	0,9	0,7	0,7	1,2	0,9	1,0
22 Zespół wibracyjny / <i>Vibration syndrome</i>	16	23	17	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1
23 Choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego / <i>Diseases induced by work under increased atmospheric pressure</i>	-	-	-	0	0	0	0	0	0
24 Choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia / <i>Diseases induced by high or low temperature of environment</i>	-	-	-	0	0	0	0	0	0
25 Choroby układu wzrokowego / <i>Diseases of visual system</i>	2	2	4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
26 Choroby zakaźne lub pasożytnicze / <i>Infectious and parasitic diseases</i>	576	632	666	3,9	4,1	4,2	5,3	5,6	5,8

Tabela 1.18. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych i wieku
Table 1.18. Occupational diseases in Poland in 2018, by age and nosologic units

Jednostka chorobowa <i>Nosologic unit</i>	Ogółem <i>Total</i>	Grupy wieku <i>Age groups</i>						
		≤ 24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64	≥ 65
Ogółem / Total	2022	6	46	171	466	451	515	367
1 Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa / <i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>	2	-	-	1	1	-	-	-
2 Gorączka metaliczna / <i>Metallic fever</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i>	392	-	4	10	94	71	74	139
4 Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu / <i>Diseases of pleura or pericardium</i> <i>induced by asbestos dust</i>	27	-	-	-	1	2	4	20
5 Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli / <i>Chronic</i> <i>obstructive bronchitis</i>	4	-	-	-	1	1	1	1
6 Astma oskrzelowa / <i>Bronchial asthma</i>	46	-	2	12	14	13	5	-
7 Zewnętrzne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych / <i>Extrinsic allergic alveolitis</i>	22	-	1	1	9	10	1	-
8 Ostre uogólnione reakcje alergiczne / <i>Acute</i> <i>general allergic reactions</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Byssinoza / <i>Byssinosis</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
10 Beryloza / <i>Berylliosis</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
11 Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych / <i>Lung diseases induced by hard metals dust</i>	1	-	-	-	-	-	-	1
12 Alergiczny nieżyt nosa / <i>Allergic rhinitis</i>	19	-	4	3	9	1	2	-
13 Zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym / <i>Oedematous laryngitis induced by allergy</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
14 Przedziurawienie przegrody nosa / <i>Nasal septum</i> <i>perforation</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
15 Przewlekłe choroby narządu głosu / <i>Chronic voice</i> <i>disorders</i>	282	-	-	-	15	79	138	50
16 Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego / <i>Diseases caused by ionizing</i> <i>radiation</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
17 Nowotwory złośliwe / <i>Malignant neoplasms</i>	77	-	-	-	3	7	16	51
18 Choroby skóry / <i>Skin diseases</i>	59	4	7	8	19	11	7	3
19 Przewlekłe choroby układu ruchu / <i>Chronic</i> <i>diseases of locomotor system</i>	93	-	1	13	26	29	19	5
20 Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / <i>Chronic diseases of peripheral</i> <i>nervous system</i>	200	-	6	28	69	54	36	7
21 Ubytek słuchu / <i>Hearing loss</i>	111	-	-	-	8	15	65	23
22 Zespół wibracyjny / <i>Vibration syndrome</i>	17	-	-	-	10	4	2	1
23 Choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego / <i>Diseases induced by work under increased</i> <i>atmospheric pressure</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
24 Choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia / <i>Diseases induced by</i> <i>high or low temperature of environment</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
25 Choroby układu wzrokowego / <i>Diseases of visual</i> <i>system</i>	4	-	-	-	1	-	2	1
26 Choroby zakaźne lub pasożytnicze / <i>Infectious and</i> <i>parasitic diseases</i>	666	2	21	95	186	154	143	65

Tabela 1.19. Choroby zawodowe wśród mężczyzn w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych i wieku
Table 1.19. Occupational diseases in Polish males population in 2018, by age and nosologic units

Jednostka chorobowa <i>Nosologic unit</i>	Ogółem <i>Total</i>	Grupy wieku <i>Age groups</i>						
		≤ 24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64	≥ 65
Ogółem / Total	1180	4	29	93	249	224	296	285
1 Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa / <i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>	1	-	-	-	1	-	-	-
2 Gorączka metaliczna / <i>Metallic fever</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i>	369	-	4	10	92	71	70	122
4 Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu / <i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>	24	-	-	-	1	2	4	17
5 Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli / <i>Chronic obstructive bronchitis</i>	4	-	-	-	1	1	1	1
6 Astma oskrzelowa / <i>Bronchial asthma</i>	32	-	2	8	10	8	4	-
7 Zewnętrzne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych / <i>Extrinsic allergic alveolitis</i>	11	-	1	1	5	4	-	-
8 Ostre uogólnione reakcje alergiczne / <i>Acute general allergic reactions</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Byssinoza / <i>Byssinosis</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
10 Beryloza / <i>Berylliosis</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
11 Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych / <i>Lung diseases induced by hard metals dust</i>	1	-	-	-	-	-	-	1
12 Alergiczny nieżyt nosa / <i>Allergic rhinitis</i>	10	-	3	1	4	-	2	-
13 Zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym / <i>Oedematous laryngitis induced by allergy</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
14 Przedziurawienie przegrody nosa / <i>Nasal septum perforation</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
15 Przewlekłe choroby narządu głosu / <i>Chronic voice disorders</i>	33	-	-	-	1	5	7	20
16 Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego / <i>Diseases caused by ionizing radiation</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
17 Nowotwory złośliwe / <i>Malignant neoplasms</i>	59	-	-	-	3	7	11	38
18 Choroby skóry / <i>Skin diseases</i>	21	2	4	2	3	2	5	3
19 Przewlekłe choroby układu ruchu / <i>Chronic diseases of locomotor system</i>	39	-	-	5	10	10	11	3
20 Przewlekłe choroby obwodowego układu nervowego / <i>Chronic diseases of peripheral nervous system</i>	37	-	3	5	8	11	7	3
21 Ubytek słuchu / <i>Hearing loss</i>	110	-	-	-	8	14	65	23
22 Zespół wibracyjny / <i>Vibration syndrome</i>	15	-	-	-	8	4	2	1
23 Choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego / <i>Diseases induced by work under increased atmospheric pressure</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
24 Choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia / <i>Diseases induced by high or low temperature of environment</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
25 Choroby układu wzrokowego / <i>Diseases of visual system</i>	2	-	-	-	1	-	-	1
26 Choroby zakaźne lub pasożytnicze / <i>Infectious and parasitic diseases</i>	412	2	12	61	93	85	107	52

Tabela 1.20. Choroby zawodowe wśród kobiet w Polsce w 2018 r. według jednostek chorobowych i wieku
Table 1.20. Occupational diseases in Polish females population in 2018, by age and nosologic unit

Jednostka chorobowa <i>Nosologic unit</i>	Ogółem <i>Total</i>	Grupy wieku <i>Age groups</i>						
		≤ 24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64	≥ 65
Ogółem / Total	842	2	17	78	217	227	219	82
1 Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa / <i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>	1	-	-	1	-	-	-	-
2 Gorączka metaliczna / <i>Metallic fever</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Pylice płuc / <i>Pneumoconioses</i>	23	-	-	-	2	-	4	17
4 Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu / <i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>	3	-	-	-	-	-	-	3
5 Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli / <i>Chronic obstructive bronchitis</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Astma oskrzelowa / <i>Bronchial asthma</i>	14	-	-	4	4	5	1	-
7 Zewnętrzne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych / <i>Extrinsic allergic alveolitis</i>	11	-	-	-	4	6	1	-
8 Ostre uogólnione reakcje alergiczne / <i>Acute general allergic reactions</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Byssinoza / <i>Byssinosis</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
10 Beryloza / <i>Berylliosis</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
11 Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych / <i>Lung diseases induced by hard metals dust</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Alergiczny nieżyt nosa / <i>Allergic rhinitis</i>	9	-	1	2	5	1	-	-
13 Zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym / <i>Oedematous laryngitis induced by allergy</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
14 Przedziurawienie przegrody nosa / <i>Nasal septum perforation</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
15 Przewlekłe choroby narządu głosu / <i>Chronic voice disorders</i>	249	-	-	-	14	74	131	30
16 Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego / <i>Diseases caused by ionizing radiation</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
17 Nowotwory złośliwe / <i>Malignant neoplasms</i>	18	-	-	-	-	-	5	13
18 Choroby skóry / <i>Skin diseases</i>	38	2	3	6	16	9	2	-
19 Przewlekłe choroby układu ruchu / <i>Chronic diseases of locomotor system</i>	54	-	1	8	16	19	8	2
20 Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / <i>Chronic diseases of peripheral nervous system</i>	163	-	3	23	61	43	29	4
21 Ubytek słuchu / <i>Hearing loss</i>	1	-	-	-	-	1	-	-
22 Zespół wibracyjny / <i>Vibration syndrome</i>	2	-	-	-	2	-	-	-
23 Choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego / <i>Diseases induced by work under increased atmospheric pressure</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
24 Choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia / <i>Diseases induced by high or low temperature of environment</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
25 Choroby układu wzrokowego / <i>Diseases of visual system</i>	2	-	-	-	-	-	2	-
26 Choroby zakaźne lub pasożytnicze / <i>Infectious and parasitic diseases</i>	254	-	9	34	93	69	36	13

Załącznik 2

Liczba przypadków chorób zawodowych
i współczynniki zapadalności na 100 000 pracujących
i na 100 000 zatrudnionych w gospodarce narodowej
według województw

Annex 2

*Number of cases of occupational diseases
and incidence rates
per 100 000 employed persons
and per 100 000 paid employees
in national economy, by voivodships*

Tabela 2.1. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według województw i jednostek chorobowych
Table 2.1. Occupational diseases in Poland in 2018 by voivodships and nosologic units

Jednostka chorobowa Nosologic unit	Województwo Voivodship																	
	Polska / Poland	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie	Zakład poza granicami Polski
Ogółem / Total	2022	212	96	102	67	41	161	233	15	30	109	81	391	95	106	175	107	1
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa / Acute and chronic intoxications with chemical substances and their sequels	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Gorączka metaliczna / Metallic fever	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pylice płuc / Pneumoconioses	392	42	-	10	3	3	18	36	-	3	1	1	223	35	-	17	-	-
Choroby opłucnej lub osierdzia / Diseases of pleura or pericardium	27	4	-	1	-	-	5	6	-	-	-	3	2	2	-	4	-	-
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli / Chronic obstructive bronchitis	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	1	-
Astma oskrzelowa / Bronchial asthma	46	2	4	2	-	2	7	6	3	1	1	4	2	3	1	7	1	-
Zewnętrzno pochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych / Extrinsic allergic alveolitis	22	-	1	3	-	1	-	4	1	-	5	2	-	1	1	2	1	-
Ostre uogólnione reakcje alergiczne / Acute general allergic reactions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Byssinoza / Byssinosis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beryloza / Berylliosis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych / Lung diseases induced by hard metals dust	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Alergiczny nieżyt nosa / Allergic rhinitis	19	3	1	1	1	-	3	2	-	1	1	-	1	2	-	3	-	-
Zapalenie obrzękowe krtani / Oedematous laryngitis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przedziurawienie przegrody nosa / Nasal septum perforation	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przewlekłe choroby narządu głosu / Chronic voice disorders	282	23	25	22	8	2	32	20	2	2	1	7	28	15	1	78	16	-
Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego / Diseases caused by ionizing radiation	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nowotwory złośliwe / Malignant neoplasms	77	10	3	2	2	2	14	15	1	1	-	4	9	5	-	7	2	-
Choroby skóry / Skin diseases	59	12	5	4	2	3	6	8	-	2	-	1	4	7	1	3	1	-
Przewlekłe choroby układu ruchu / Chronic diseases of locomotor system	93	8	4	3	4	7	10	21	-	2	-	1	19	2	-	8	3	1
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / Chronic diseases of peripheral nervous system	200	43	14	5	9	2	10	26	1	2	1	11	47	7	5	13	4	-
Obustronny trwały ubytek słuchu / Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type	111	15	7	4	1	3	8	9	1	2	-	18	22	3	1	12	5	-

Tabela 2.1. cd. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według województw i jednostek chorobowych
Table 2.1. cont. Occupational diseases in Poland in 2018 by voivodships and nosologic units

Jednostka chorobowa Nosologic unit	Województwo Voivodship																		
	Polska / Poland	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie	Zakład poza granicami Polski	
Zespół wibracyjny / <i>Vibration syndrome</i>	17	1	1	-	2	-	3	-	-	3	-	1	2	-	-	1	3	-	
Choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego / <i>Diseases induced by work under increased atmospheric pressure</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia / <i>Diseases induced by high or low temperature of environment</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Choroby układu wzrokowego / <i>Diseases of visual system</i>	4	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	
Choroby zakaźne lub pasożytnicze / <i>Infectious and parasitic diseases</i>	666	49	31	45	35	15	44	79	6	11	99	28	29	13	96	16	70	-	

Tabela 2.2. Najczęściej stwierdzane choroby zakaźne lub pasożytnicze według województw, Polska 2018 r.
Table 2.2. The most frequent infectious and parasitic diseases by voivodships, Poland 2018

	Choroby zakaźne <i>Infectious and parasitic diseases</i>						
	Ogółem <i>Total</i>	w tym: <i>of which:</i>					
		WZW A <i>hepatitis A</i>	WZW B <i>hepatitis B</i>	WZW C <i>hepatitis C</i>	gruźlica <i>tuberculosis</i>	borelioza <i>borreliosis</i>	kleszczowe zapalenie mózgu <i>tick-borne encephalitis</i>
Polska / Poland	666	2	7	13	25	588	20
Dolnośląskie	49	-	-	2	1	44	1
Kujawsko-pomorskie	31	-	-	1	-	28	-
Lubelskie	45	-	1	1	-	40	2
Lubuskie	35	-	-	-	1	34	-
Łódzkie	15	-	-	1	1	13	-
Małopolskie	44	-	-	2	5	36	-
Mazowieckie	79	1	3	2	5	67	-
Opolskie	6	-	-	-	-	5	-
Podkarpackie	11	-	1	1	1	8	-
Podlaskie	99	-	-	1	1	83	13
Pomorskie	28	1	-	2	1	22	-
Śląskie	29	-	-	-	-	29	-
Świętokrzyskie	13	-	-	-	3	10	-
Warmińsko-mazurskie	96	-	-	-	-	92	4
Wielkopolskie	16	-	-	-	1	15	-
Zachodniopomorskie	70	-	2	-	5	62	-

Tabela 2.3. Choroby zawodowe w Polsce w latach 2016–2018 według województw
Table 2.3. Occupational diseases in Poland in 2016–2018 by voivodships

	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>			Współczynnik na 100 000 pracujących <i>Rate per 100 000 employed persons</i>			Współczynnik na 100 000 zatrudnionych <i>Rate per 100 000 paid employees</i>		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Polska / Poland	2119	1942	2022	14,3	12,7	12,9	19,5	17,3	17,5
Dolnośląskie	173	206	212	16,6	19,2	19,3	20,9	24,0	24,2
Kujawsko-pomorskie	101	95	96	15,4	14,2	14,0	21,3	19,5	19,4
Lubelskie	89	97	102	11,3	12,1	12,5	21,6	22,9	23,7
Lubuskie	49	68	67	16,2	21,8	21,1	21,3	28,6	27,7
Łódzkie	54	50	41	6,0	5,4	4,3	8,7	7,8	6,3
Małopolskie	171	147	161	13,2	11,0	11,7	19,8	16,2	17,2
Mazowieckie	193	217	233	6,5	7,0	7,3	8,1	8,8	9,1
Opolskie	20	17	15	6,9	5,8	5,0	9,8	8,1	6,9
Podkarpackie	72	43	30	9,5	5,5	3,8	16,5	9,5	6,5
Podlaskie	82	116	109	21,3	29,4	27,1	36,9	50,5	46,3
Pomorskie	72	91	81	9,6	11,7	9,9	12,4	15,0	12,7
Śląskie	638	369	391	40,8	23,0	23,8	50,5	28,4	29,4
Świętokrzyskie	72	96	95	16,5	21,6	20,9	29,6	38,5	37,0
Warmińsko-mazurskie	111	106	106	27,9	26,1	25,6	38,8	36,0	35,4
Wielkopolskie	140	132	175	9,4	8,5	10,9	12,5	11,3	14,3
Zachodniopomorskie	80	91	107	16,4	18,1	20,6	21,7	23,9	27,2
Zakład poza granicami Polski / Enterprise division abroad	2	1	1	x	x	x	x	x	x

x - brak danych o liczbie pracujących i zatrudnionych / no data on numer of employed persons and paid employees.

Tabela 2.4. Lista kolejności województw według liczby przypadków chorób zawodowych, Polska, 2018
Table 2.4. Rank-list of voivodships by number of cases of occupational diseases, Poland, 2018

	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>
Polska / Poland	2022
Śląskie	391
Mazowieckie	233
Dolnośląskie	212
Wielkopolskie	175
Małopolskie	161
Podlaskie	109
Zachodniopomorskie	107
Warmińsko-mazurskie	106
Lubelskie	102
Kujawsko-pomorskie	96
Świętokrzyskie	95
Pomorskie	81
Lubuskie	67
Łódzkie	41
Podkarpackie	30
Opolskie	15
Zakład poza granicami Polski / Enterprise division abroad	1

Tabela 2.5. Lista kolejności województw według wielkości współczynnika zapadalności na 100 000 pracujących na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r.

Table 2.5. Rank-list of voivodships by rate per 100 000 employed persons, Poland, 2018

	Liczba przypadków Number of cases	Współczynnik na 100 000 pracujących Rate per 100 000 employed persons
Polska / Poland	2022	12,9
Podlaskie	109	27,1
Warmińsko-mazurskie	106	25,6
Śląskie	391	23,8
Lubuskie	67	21,1
Świętokrzyskie	95	20,9
Zachodniopomorskie	107	20,6
Dolnośląskie	212	19,3
Kujawsko-pomorskie	96	14,0
Lubelskie	102	12,5
Małopolskie	161	11,7
Wielkopolskie	175	10,9
Pomorskie	81	9,9
Mazowieckie	233	7,3
Opolskie	15	5,0
Łódzkie	41	4,3
Podkarpackie	30	3,8
Zakład poza granicami Polski / Enterprise division abroad	1	x

x – brak danych o liczbie pracujących / no data on number of employed persons.

Tabela 2.6. Lista kolejności województw według wielkości współczynnika zapadalności na 100 000 zatrudnionych na choroby zawodowe w Polsce w 2018 r.

Table 2.6. Rank-list of voivodships by rate per 100 000 paid employees, Poland, 2018

	Liczba przypadków Number of cases	Współczynnik na 100 000 zatrudnionych Rate per 100 000 paid employees
Polska / Poland	2022	17,5
Podlaskie	109	46,3
Świętokrzyskie	95	37,0
Warmińsko-mazurskie	106	35,4
Śląskie	391	29,4
Lubuskie	67	27,7
Zachodniopomorskie	107	27,2
Dolnośląskie	212	24,2
Lubelskie	102	23,7
Kujawsko-pomorskie	96	19,4
Małopolskie	161	17,2
Wielkopolskie	175	14,3
Pomorskie	81	12,7
Mazowieckie	233	9,1
Opolskie	15	6,9
Podkarpackie	30	6,5
Łódzkie	41	6,3
Zakład poza granicami Polski / Enterprise division abroad	1	x

x – brak danych o liczbie zatrudnionych / no data on number of paid employees.

Załącznik 3

Liczba przypadków chorób zawodowych
i współczynniki zapadalności
na 100 000 pracujących i 100 000 zatrudnionych
według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Annex 3

*Number of cases of occupational diseases
and incidence rates per 100 000 employed persons
and per 100 000 paid employees,
by NACE*

Tabela 3.1. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności
Table 3.1. Occupational diseases in Poland in 2018, by NACE sections

Sekcja Section	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases	Współczynnik na 100 000 pracujących Rate per 100 000 employed persons	Współczynnik na 100 000 zatrudnionych Rate per 100 000 paid employees
	Ogółem / Total	2022	12,9	17,5
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo / <i>Agriculture, hunting, forestry and fishing</i>	620	26,0	409,6
B	Górnictwo i wydobywanie / <i>Mining and quarrying</i>	255	184,5	186,5
C	Przetwórstwo przemysłowe / <i>Manufacturing</i>	544	20,3	21,0
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę / <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	9	7,3	7,4
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja / <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	8	5,2	5,4
F	Budownictwo / <i>Construction</i>	79	8,6	11,7
G	Handel; naprawa pojazdów samochodowych / <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	24	1,0	1,3
H	Transport i gospodarka magazynowa / <i>Transportation and storage</i>	11	1,3	1,5
I	Zakwaterowanie i gastronomia / <i>Accommodation and catering</i>	7	2,4	3,0
J	Informacja i komunikacja / <i>Information and communication</i>	3	0,8	1,1
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa / <i>Financial and insurance activities</i>	2	0,6	0,7
L	Obsługa rynku nieruchomości / <i>Real estate activities</i>	4	1,8	2,1
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna / <i>Professional, scientific and technical activities</i>	10	1,5	2,2
N	Administrowanie i działalność wspierająca / <i>Administrative and support service activities</i>	12	2,0	2,3
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne / <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	28	3,2	2,9
P	Edukacja / <i>Education</i>	281	24,0	24,8
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna / <i>Human health and social work activities</i>	83	9,4	11,4
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją / <i>Arts, entertainment and recreation</i>	14	9,1	10,3
S	Pozostała działalność usługowa / <i>Other service activities</i>	28	9,0	14,8

Tabela 3.2. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci
Table 3.2. Occupational diseases in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases			Współczynnik na 100 000 pracujących Rate per 100 000 employed persons	Współczynnik na 100 000 zatrudnionych Rate per 100 000 paid employees
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females		
		Ogółem / Total	2022	1180	842	12,9	17,5
A		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	620	385	235	26,0	409,6
	1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	462	242	220	19,9	451,4
	2	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	157	142	15	284,8	337,2
	3	Rybactwo	1	1	-	27,8	40,6
		Przemysł (Sekcje: B+C+D+E)	816	599	217	26,4	27,3
B		Górnictwo i wydobywanie	255	253	2	184,5	186,5
	5	Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	183	182	1	221,7	221,7
	6	Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego	1	1	-	x	x
	7	Górnictwo rud metali	8	8	-	x	x
	8	Pozostałe górnictwo i wydobywanie	7	6	1	32,8	35,6
	9	Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	56	56	-	368,6	359,8
C		Przetwórstwo przemysłowe	544	330	214	20,3	21,0
	10	Produkcja artykułów spożywczych	70	38	32	16,4	16,9
	11	Produkcja napojów	1	-	1	4,3	-
	12	Produkcja wyrobów tytoniowych	-	-	-	-	-
	13	Produkcja wyrobów tekstylnych	17	2	15	27,8	31,0
	14	Produkcja odzieży	17	2	15	17,0	19,9
	15	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	5	2	3	18,2	19,2
	16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	5	5	-	3,7	4,2
	17	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	15	9	6	24,7	x
	18	Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2	-	2	3,8	4,2
	19	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	1	1	-	7,1	7,2
	20	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	18	11	7	21,7	22,3
	21	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	3	-	3	12,5	12,7
	22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	52	30	22	24,7	24,2
	23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	75	57	18	55,1	56,2
	24	Produkcja metali	57	53	4	85,6	84,4
	25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	46	40	6	13,5	14,3
	26	Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	3	-	3	5,0	4,8
	27	Produkcja urządzeń elektrycznych	15	4	11	14,2	13,3

Tabela 3.2. cd. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci
Table 3.2. cont. Occupational diseases in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases			Współczynnik na 100 000 pracujących Rate per 100 000 employed persons	Współczynnik na 100 000 zatrudnionych Rate per 100 000 paid employees
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females		
	28	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	15	13	2	11,5	11,5
	29	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	52	13	39	27,2	25,5
	30	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	27	25	2	59,4	59,9
	31	Produkcja mebli	12	2	10	6,2	6,6
	32	Pozostała produkcja wyrobów	14	4	10	24,1	28,3
	33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	22	19	3	17,2	20,7
D		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	9	9	-	7,3	7,4
E		Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	8	7	1	5,2	5,4
	36	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	2	2	-	4,6	4,7
	37	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	-	-	-	-	-
	38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	6	5	1	8,4	8,9
	39	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	-	-	-	-	-
F		Budownictwo	79	75	4	8,6	11,7
	41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	9	9	-	3,0	3,8
	42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	34	32	2	19,9	22,0
	43	Roboty budowlane specjalistyczne	36	34	2	8,1	12,8
G		Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	24	12	12	1,0	1,3
	45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	3	3	-	1,1	1,7
	46	Handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	7	6	1	0,9	1,0
	47	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	14	3	11	1,1	1,4
H		Transport i gospodarka magazynowa	11	11	-	1,3	1,5
	49	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	5	5	-	0,8	1,0
	50	Transport wodny	2	2	-	64,4	79,2
	51	Transport lotniczy	-	-	-	-	-
	52	Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	3	3	-	2,0	2,1
	53	Działalność pocztowa i kurierska	1	1	-	x	x
I		Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7	-	7	2,4	3,0

Tabela 3.2. cd. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci
Table 3.2. cont. Occupational diseases in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases			Współczynnik na 100 000 pracujących Rate per 100 000 employed persons	Współczynnik na 100 000 zatrudnionych Rate per 100 000 paid employees
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females		
	55	Zakwaterowanie	5	-	5	6,0	7,0
	56	Działalność usługowa związana z wyżywieniem	2	-	2	1,0	1,2
J		Informacja i komunikacja	3	-	3	0,8	1,1
	58	Działalność wydawnicza	1	-	1	2,5	2,9
	59	Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych	-	-	-	-	-
	60	Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych	-	-	-	-	-
	61	Telekomunikacja	-	-	-	-	-
	62	Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	2	-	2	1,0	1,4
	63	Działalność usługowa w zakresie informacji	-	-	-	-	-
K		Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2	-	2	0,6	0,7
	64	Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	1	-	1	0,4	0,5
	65	Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego	-	-	-	-	-
	66	Działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne	1	-	1	1,0	1,7
L		Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4	2	2	1,8	2,1
M		Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10	7	3	1,5	2,2
	69	Działalność prawnicza, rachunkowo-księgowo i doradztwo podatkowe	-	-	-	-	-
	70	Działalność firm centralnych (Head Offices); doradztwo związane z zarządzaniem	2	2	-	1,7	2,4
	71	Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	-	-	-	-	-
	72	Badania naukowe i prace rozwojowe	6	3	3	9,5	9,6
	73	Reklama, badanie rynku i opinii publicznej	-	-	-	-	-
	74	Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	-	-	-	-	-
	75	Działalność weterynaryjna	2	2	-	16,1	34,7
N		Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	12	10	2	2,0	2,3
	77	Wynajem i dzierżawa	2	2	-	6,6	x
	78	Działalność związana z zatrudnieniem	2	2	-	1,0	1,0

Tabela 3.2. cd. Choroby zawodowe w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci
Table 3.2. cont. Occupational diseases in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases			Współczynnik na 100 000 pracujących Rate per 100 000 employed persons	Współczynnik na 100 000 zatrudnionych Rate per 100 000 paid employees
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females		
	79	Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane	-	-	-	-	-
	80	Działalność detektywistyczna i ochroniarska	3	2	1	2,2	2,3
	81	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	5	4	1	4,0	5,0
	82	Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	-	-	-	-	-
O		Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	28	21	7	3,2	2,9
P		Edukacja	281	35	246	24,0	24,8
Q		Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	83	14	69	9,4	11,4
	86	Opieka zdrowotna	76	14	62	11,2	14,3
	87	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem	5	-	5	5,5	5,5
	88	Pomoc społeczna bez zakwaterowania	2	-	2	1,8	1,8
R		Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	14	7	7	9,1	10,3
	90	Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	7	2	5	12,0	14,1
	91	Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	7	5	2	14,8	15,1
	92	Działalność związana z grami losowymi i zakładami wzajemnymi	-	-	-	-	-
	93	Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	-	-	-	-	-
S		Pozostała działalność usługowa	28	2	26	9,0	14,8
	94	Działalność organizacji członkowskich	7	2	5	5,4	7,2
	95	Naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego	1	-	1	3,1	6,4
	96	Pozostała indywidualna działalność usługowa	20	-	20	13,5	26,2

x – brak danych o liczbie pracujących lub zatrudnionych / no data on number of employed persons or paid employees.

Tabela 3.3. Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.3. Acute and chronic intoxications with chemical substances and their sequels in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźn males	kobiety females
Ogółem / Total			2	1	1
F		Budownictwo	1	1	-
	43	Roboty budowlane specjalistyczne	1	1	-
Q		Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	-	1
	86	Opieka zdrowotna	1	-	1

Tabela 3.4. Pylice płuc w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.4. Pneumoconioses in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Ogółem / Total			392	369	23
B		Górnictwo i wydobywanie	216	216	-
	5	Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	159	159	-
	7	Górnictwo rud metali	2	2	-
	8	Pozostałe górnictwo i wydobywanie	4	4	-
	9	Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	51	51	-
C		Przetwórstwo przemysłowe	135	112	23
	16	Produkcja opakowań drewnianych	1	1	-
	17	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	6	4	2
	20	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	10	5	5
	22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	23	14	9
	23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	26	24	2
	24	Produkcja metali	44	41	3
	25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	10	10	-
	27	Produkcja urządzeń elektrycznych	1	1	-
	28	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	5	5	-
	29	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	1	1	-
	30	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	3	2	1
	32	Pozostała produkcja wyrobów	3	2	1
	33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	2	2	-
D		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	2	-
E		Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	1	-
F		Budownictwo	36	36	-
	41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	1	1	-
	42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	21	21	-
	43	Roboty budowlane specjalistyczne	14	14	-
N		Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1	1	-
	77	Wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń budowlanych	1	1	-
O		Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1	1	-
	84	Obrona narodowa	1	1	-

Tabela 3.5. Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.5. Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Ogółem / Total			27	24	3
B		Górnictwo i wydobywanie	1	1	-
	5	Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	1	1	-
C		Przetwórstwo przemysłowe	22	20	2
	22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	8	8	-
	23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	9	7	2
	30	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2	2	-
	32	Pozostała produkcja wyrobów	2	2	-
	33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1	1	-
D		Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	1	-
F		Budownictwo	2	1	1
	41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	1	1	-
	43	Roboty budowlane specjalistyczne	1	-	1
H		Transport i gospodarka magazynowa	1	1	-

Tabela 3.6. Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.6. Chronic obstructive bronchitis in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Ogółem / Total			4	4	-
B		Górnictwo i wydobywanie	1	1	-
	5	Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	1	1	-
C		Przetwórstwo przemysłowe	2	2	-
	10	Produkcja artykułów spożywczych	1	1	-
	25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	1	1	-
F		Budownictwo	1	1	-
	43	Roboty budowlane specjalistyczne	1	1	-

Tabela 3.7. Astma oskrzelowa w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci
Table 3.7. Bronchial asthma in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Ogółem / Total			46	32	14
A		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	12	6	6
	1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	12	6	6
C		Przetwórstwo przemysłowe	24	22	2
	10	Produkcja artykułów spożywczych	18	16	2
	14	Produkcja odzieży	1	1	-
	16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	1	1	-
	22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1	1	-
	25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	2	2	-
	33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1	1	-
F		Budownictwo	1	1	-
G		Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	4	2	2
	45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	1	1	-
	47	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	3	1	2
I		Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1	-	1
	56	Działalność usługowa związana z żywnością	1	-	1
N		Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1	1	-
P		Edukacja	1	-	1
Q		Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2	-	2
	86	Opieka zdrowotna	1	-	1
	87	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem	1	-	1

Tabela 3.8. Zewnętrzne zapalenie pęcherzyków płucnych w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.8. Extrinsic allergic alveolitis in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Ogółem / Total			22	11	11
A		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	18	10	8
	1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	18	10	8
C		Przetwórstwo przemysłowe	1	1	-
	31	Produkcja mebli	1	1	-
E		Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	-	1
	38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	1	-	1
G		Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1	-	1
	47	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	1	-	1
P		Edukacja	1	-	1

Tabela 3.9. Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.9. Lung diseases induced by hard metals dust in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Ogółem / Total			1	1	-
C		Przetwórstwo przemysłowe	1	1	-
	28	Produkcja maszyn i urządzeń	1	1	-

Tabela 3.10. Alergiczny nieżyt nosa w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.10. Allergic rhinitis in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Ogółem / Total			19	10	9
A		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3	1	2
	1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	3	1	2
C		Przetwórstwo przemysłowe	11	9	2
	10	Produkcja artykułów spożywczych	10	8	2
	16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	1	1	-
I		Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1	-	1
	56	Działalność usługowa związana z wyżywieniem	1	-	1
Q		Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2	-	2
	86	Opieka zdrowotna	2	-	2
S		Pozostała działalność usługowa	2	-	2
	96	Pozostała indywidualna działalność usługowa	2	-	2

Tabela 3.11. Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.11. Chronic voice disorders due to excessive vocal effort in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Ogółem / Total			282	33	249
I		Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2	-	2
	55	Zakwaterowanie	2	-	2
P		Edukacja	271	31	240
Q		Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4	-	4
	87	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem	3	-	3
	88	Pomoc społeczna bez zakwaterowania	1	-	1
R		Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4	2	2
	90	Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	4	2	2
S		Pozostała działalność usługowa	1	-	1
	94	Działalność organizacji członkowskich	1	-	1

Tabela 3.12. Nowotwory złośliwe w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci
Table 3.12. Malignant neoplasms in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
		Ogółem / Total	77	59	18
B		Górnictwo i wydobywanie	6	6	-
	5	Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	4	4	-
	7	Górnictwo rud metali	1	1	-
	8	Pozostałe górnictwo i wydobywanie	1	1	-
C		Przetwórstwo przemysłowe	57	40	17
	15	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	1	1	-
	17	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	4	2	2
	19	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	1	1	-
	20	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	5	4	1
	22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	7	3	4
	23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	23	17	6
	24	Produkcja metali	4	4	-
	25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	2	2	-
	27	Produkcja urządzeń elektrycznych	3	1	2
	30	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	3	3	-
	32	Pozostała produkcja wyrobów	1	-	1
	33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3	2	1
D		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	1	-
F		Budownictwo	6	6	-
	41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	1	1	-
	42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	2	2	-
	43	Roboty budowlane specjalistyczne	3	3	-
G		Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2	2	-
	45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	1	1	-
	46	Handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	1	1	-
H		Transport i gospodarka magazynowa	2	2	-
	50	Transport wodny	1	1	-
	52	Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	1	1	-
L		Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2	2	-
N		Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1	-	1
	81	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	1	-	1

Tabela 3.13. Choroby skóry w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci
Table 3.13. Skin diseases in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
		Ogółem / Total	59	21	38
A		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4	1	3
	1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	4	1	3
B		Górnictwo i wydobywanie	1	-	1
	8	Pozostałe górnictwo i wydobywanie	1	-	1
C		Przetwórstwo przemysłowe	27	14	13
	10	Produkcja artykułów spożywczych	4	3	1
	14	Produkcja odzieży	1	-	1
	15	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	2	1	1
	16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	1	1	-
	21	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	2	-	2
	22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1	1	-
	24	Produkcja metali	1	1	-
	25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	1	1	-
	26	Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	1	-	1
	27	Produkcja urządzeń elektrycznych	2	-	2
	29	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	7	3	4
	30	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2	2	-
	32	Pozostała produkcja wyrobów	1	-	1
	33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1	1	-
F		Budownictwo	3	3	-
	42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	1	1	-
	43	Roboty budowlane specjalistyczne	2	2	-
G		Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	3	2	1
	46	Handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	1	1	-
	47	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	2	1	1
I		Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1	-	1
	55	Zakwaterowanie	1	-	1
N		Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1	-	1
	80	Działalność detektywistyczna i ochroniarska	1	-	1
Q		Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	11	1	10
	86	Opieka zdrowotna	11	1	10
S		Pozostała działalność usługowa	8	-	8
	94	Działalność organizacji członkowskich	1	-	1
	96	Pozostała indywidualna działalność usługowa	7	-	7

Tabela 3.14. Przewlekłe choroby układu ruchu w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.14. Chronic diseases of locomotor system in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Ogółem / Total			93	39	54
A		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	7	5	2
	1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	6	4	2
	2	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	1	1	-
B		Górnictwo i wydobywanie	2	2	-
	5	Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	2	2	-
C		Przetwórstwo przemysłowe	41	14	27
	10	Produkcja artykułów spożywczych	6	1	5
	13	Produkcja wyrobów tekstylnych	2	-	2
	14	Produkcja odzieży	4	1	3
	15	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	1	-	1
	17	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	2	1	1
	22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2	1	1
	23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	5	3	2
	24	Produkcja metali	2	1	1
	25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	1	1	-
	27	Produkcja urządzeń elektrycznych	2	1	1
	28	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	1	-	1
	29	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	7	1	6
	30	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1	1	-
	31	Produkcja mebli	3	1	2
	32	Pozostała produkcja wyrobów	1	-	1
	33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1	1	-
E		Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	2	-
	38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	2	2	-
F		Budownictwo	6	6	-
	41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	3	3	-
	42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	1	1	-
	43	Roboty budowlane specjalistyczne	2	2	-
G		Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	5	2	3
	45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	1	1	-
	46	Handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	1	-	1
	47	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	3	1	2
H		Transport i gospodarka magazynowa	2	2	-
	49	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	1	1	-
	53	Działalność pocztowa i kurierska	1	1	-
I		Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2	-	2
	55	Zakwaterowanie	2	-	2
J		Informacja i komunikacja	1	-	1
	62	Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	1	-	1
K		Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	-	1
	64	Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	1	-	1

Tabela 3.14. cd. Przewlekłe choroby układu ruchu w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.14. cont. Chronic diseases of locomotor system in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
L		Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	-	1
N		Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3	3	-
	78	Działalność związana z zatrudnieniem	1	1	-
	81	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	2	2	-
O		Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2	-	2
P		Edukacja	4	3	1
Q		Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	7	-	7
	86	Opieka zdrowotna	6	-	6
	88	Pomoc społeczna bez zakwaterowania	1	-	1
R		Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2	-	2
	90	Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	2	-	2
S		Pozostała działalność usługowa	5	-	5
	94	Działalność organizacji członkowskich	1	-	1
	95	Naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego	1	-	1
	96	Pozostała indywidualna działalność usługowa	3	-	3

Tabela 3.15. Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.15. Chronic diseases of peripheral nervous system in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
		Ogółem / Total	200	37	163
A		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	12	5	7
	1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	9	4	5
	2	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	3	1	2
B		Górnictwo i wydobywanie	1	1	-
	9	Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	1	1	-
C		Przetwórstwo przemysłowe	149	24	125
	10	Produkcja artykułów spożywczych	26	4	22
	11	Produkcja napojów	1	-	1
	13	Produkcja wyrobów tekstylnych	15	2	13
	14	Produkcja odzieży	11	-	11
	15	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	1	-	1
	16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	1	1	-
	17	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	2	1	1
	18	Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2	-	2
	20	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1	-	1
	21	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	1	-	1
	22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	10	2	8
	23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	7	1	6
	24	Produkcja metali	1	1	-
	25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	8	3	5

Tabela 3.15. cd. Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.15. cont. Chronic diseases of peripheral nervous system in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
	26	Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	2	-	2
	27	Produkcja urządzeń elektrycznych	6	-	6
	28	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	3	2	1
	29	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	35	6	29
	30	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1	-	1
	31	Produkcja mebli	7	-	7
	32	Pozostała produkcja wyrobów	5	-	5
	33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3	1	2
F		Budownictwo	3	2	1
	42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	1	1	-
	43	Roboty budowlane specjalistyczne	2	1	1
G		Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	5	-	5
	47	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	5	-	5
J		Informacja i komunikacja	2	-	2
	58	Działalność wydawnicza	1	-	1
	62	Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	1	-	1
K		Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	-	1
	66	Działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne	1	-	1
N		Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1	1	-
	78	Działalność związana z zatrudnieniem	1	1	-
P		Edukacja	2	1	1
Q		Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13	2	11
	86	Opieka zdrowotna	13	2	11
R		Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1	-	1
	90	Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	1	-	1
S		Pozostała działalność usługowa	10	1	9
	94	Działalność organizacji członkowskich	2	1	1
	96	Pozostała indywidualna działalność usługowa	8	-	8

Tabela 3.16. Obustronny trwały ubytek słuchu w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.16. Bilateral permanent noise-induced hearing loss in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Ogółem / Total			111	110	1
A		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5	5	-
	1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	4	4	-
	2	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	1	1	-
B		Górnictwo i wydobywanie	23	22	1
	5	Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	14	13	1
	6	Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego	1	1	-
	7	Górnictwo rud metali	5	5	-
	9	Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	3	3	-
C		Przetwórstwo przemysłowe	63	63	-
	10	Produkcja artykułów spożywczych	2	2	-
	17	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1	1	-
	20	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2	2	-
	23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	3	3	-
	24	Produkcja metali	5	5	-
	25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	19	19	-
	27	Produkcja urządzeń elektrycznych	1	1	-
	28	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	5	5	-
	29	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	2	2	-
	30	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	14	14	-
	33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	9	9	-
D		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	1	-
F		Budownictwo	11	11	-
	41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	3	3	-
	42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	3	3	-
	43	Roboty budowlane specjalistyczne	5	5	-
G		Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	4	4	-
	46	Handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	4	4	-
H		Transport i gospodarka magazynowa	3	3	-
	49	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	1	1	-
	50	Transport wodny	1	1	-
	52	Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	1	1	-
O		Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1	1	-

Tabela 3.17. Zespół wibracyjny w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci
Table 3.17. *Vibration syndrome in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions*

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Ogółem / Total			17	15	2
A		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8	8	-
	1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	1	1	-
	2	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	7	7	-
B		Górnictwo i wydobywanie	3	3	-
	5	Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	2	2	-
	9	Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	1	1	-
C		Przetwórstwo przemysłowe	4	2	2
	23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1	1	-
	30	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1	1	-
	31	Produkcja mebli	1	-	1
	32	Pozostała produkcja wyrobów	1	-	1
F		Budownictwo	2	2	-
	43	Roboty budowlane specjalistyczne	2	2	-

Tabela 3.18. Choroby układu wzrokowego w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów
Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.18. *Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions*

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Ogółem / Total			4	2	2
C		Przetwórstwo przemysłowe	2	2	-
	10	Produkcja artykułów spożywczych	2	2	-
Q		Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2	-	2
	86	Opieka zdrowotna	2	-	2

Tabela 3.19. Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa w Polsce w 2018 r. według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności i płci

Table 3.19. Infectious and parasitic diseases and their sequels in Poland in 2018, by gender and NACE sections and divisions

Sekcja Section	Dział Division	Nazwa grupowania Description	Liczba przypadków Number of cases		
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Ogółem / Total			666	412	254
A		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	551	344	207
	1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	405	211	194
	2	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	145	132	13
	3	Rybactwo	1	1	-
B		Górnictwo i wydobywanie	1	1	-
	8	Pozostałe górnictwo i wydobywanie	1	1	-
C		Przetwórstwo przemysłowe	5	4	1
	10	Produkcja artykułów spożywczych	1	1	-
	23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1	1	-
	25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	2	1	1
	33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1	1	-
D		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	4	4	-
E		Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4	4	-
	36	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1	1	-
	38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	3	3	-
F		Budownictwo	7	5	2
	42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	5	3	2
	43	Roboty budowlane specjalistyczne	2	2	-
H		Transport i gospodarka magazynowa	3	3	-
	49	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	2	2	-
	52	Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	1	1	-
L		Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	-	1
M		Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10	7	3
	70	Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	2	2	-
	72	Badania naukowe i prace rozwojowe	6	3	3
	75	Działalność weterynaryjna	2	2	-
N		Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4	4	-
	80	Działalność detektywistyczna i ochroniarska	2	2	-
	81	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	2	2	-
O		Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	24	19	5
P		Edukacja	2	-	2
Q		Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	41	11	30
	86	Opieka zdrowotna	40	11	29
	87	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem	1	-	1
R		Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7	5	2
	91	Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	7	5	2
S		Pozostała działalność usługowa	2	1	1
	94	Działalność organizacji członkowskich	2	1	1

Załącznik 4

Liczba przypadków chorób zawodowych
w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej

Annex 4

*Number of cases of occupational diseases
among health and social workers*

Tabela 4.1. Choroby zawodowe wśród pracowników opieki zdrowotnej i pomocy społecznej w Polsce w 2018 r. według Polskiej Klasyfikacji Działalności i jednostek chorobowych

Table 4.1. Occupational diseases among health and social workers in Poland in 2018 by nosologic units and NACE groups and classes

Jednostka chorobowa <i>Nosologic unit</i>	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (86-88) <i>Health care and social work</i>	Opieka zdrowotna (86) <i>Health care</i>	Działalność szpitali (86.10) <i>Hospital activities</i>	Praktyka lekarska ogólna (86.21) <i>Medical practice activities</i>	Praktyka lekarska specjalistyczna (86.22) <i>Specialistic medical practice activities</i>	Praktyka lekarska dentystryczna (86.23) <i>Dental practice activities</i>	Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej (86.90) <i>Other health activities</i>	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem (87) <i>Social work activities with accommodation</i>	Pomoc społeczna bez zakwaterowania (88) <i>Social work activities without accommodation</i>
Ogółem / Total	83	76	45	4	3	19	5	5	2
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa / <i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Astma oskrzelowa / <i>Bronchial asthma</i>	2	1	1	-	-	-	-	1	-
Alergiczny nieżyt nosa / <i>Allergic rhinitis</i>	2	2	-	-	1	1	-	-	-
Przewlekłe choroby narządu głosu / <i>Chronic voice disorders</i>	4	-	-	-	-	-	-	3	1
Choroby skóry / <i>Skin diseases</i>	11	11	8	-	-	2	1	-	-
Przewlekłe choroby narządu ruchu / <i>Chronic diseases of locomotor system</i>	7	6	-	-	-	6	-	-	1
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / <i>Chronic diseases of peripheral nervous system</i>	13	13	3	1	-	9	-	-	-
Choroby układu wzrokowego / <i>Diseases of visual system</i>	2	2	1	-	-	1	-	-	-
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa / <i>Infectious and parasitic diseases and their sequels</i>	41	40	31	3	2	-	4	1	-

Tabela 4.2. Choroby zawodowe stwierdzone w Polsce w 2018 r. wśród pracowników opieki zdrowotnej według wybranych zawodów i miejsca pracy
Table 4.2. Occupational diseases among health care employees by profession and workplace, Poland, 2018

Miejsce pracy <i>Workplace</i>	Zawód <i>Profession</i>					Ogółem <i>Total</i>
	lekarz medycyny <i>physician</i>	lekarz dentysta <i>dentist</i>	pielęgniarka <i>nurse</i>	ratownik medyczny <i>medical rescuer</i>	inny pracownik ochrony zdrowia <i>other health care worker</i>	
Ogółem / Total	11	19	34	1	11	76
Oddział szpitalny / <i>Hospital department</i>	9	1	27	1	7	45
Laboratorium (pracownia) służby zdrowia / <i>Laboratory</i>	-	-	-	-	2	2
Inna poradnia służby zdrowia / <i>Other outpatient clinic</i>	1	-	1	-	1	3
Inna placówka służby zdrowia / <i>Other institution of health service</i>	-	-	3	-	-	3
Prywatny gabinet zabiegowy / <i>Non-public consulting room</i>	1	18	3	-	1	23

Tabela 4.3. Choroby zawodowe stwierdzone w Polsce w 2018 r. wśród pracowników opieki zdrowotnej według wybranych zawodów i jednostek chorobowych
Table 4.3. Occupational diseases among health care employees by selected professions and nosologic units, Poland, 2018

Jednostka chorobowa <i>Nosologic unit</i>	Zawód <i>Profession</i>					Ogółem <i>Total</i>
	lekarz medycyny <i>physician</i>	lekarz dentysta <i>dentist</i>	pielęgniarka <i>nurse</i>	ratownik medyczny <i>medical rescuer</i>	inny pracownik ochrony zdrowia <i>other health care worker</i>	
Ogółem / Total	11	19	34	1	11	76
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa / <i>Acute and chronic intoxications / and their sequels</i>	-	-	1	-	-	1
Astma oskrzelowa / <i>Bronchial asthma</i>	-	-	1	-	-	1
Alergiczny nieżyt nosa / <i>Allergic rhinitis</i>	-	1	1	-	-	2
Choroby skóry / <i>Skin diseases</i>	2	1	6	-	2	11
Przewlekłe choroby układu ruchu / <i>Chronic diseases of locomotor system</i>	-	6	-	-	-	6
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego / <i>Chronic diseases of peripheral nervous</i>	-	10	2	-	1	13
Choroby układu wzrokowego / <i>Diseases of visual system</i>	-	1	1	-	-	2
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa / <i>Infectious and parasitic diseases and their sequels</i>	9	-	22	1	8	40

